

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Kyüttér sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELOS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, január 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérossikk: A háború.**
- A képviselőház ülése.**
- Férfj és feleség az új polgári törvény-könyvben.**
- Zalka János püspök halála.**
- Ingyen kenyér!**
- A király és a beteg Fejérváry.**
- Klub ur és Zsur asszony.**
- Dióssy főhadnagy nem kerül hadbírósság elé.**
- Meglopott huszárfőhadnagy.**
- Tárcza: György és Ferencz urak.** Irta: Thury Zoltán.
- Regény-Csarnok: A szürke asszony.** Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

A háború.

Arad, január 16.

(M. d.) Mentől tovább húzódik, annál nyilvánvalóbbá lesz, hogy az angol-bur háború oktan s minden szabadság szerető nép előtt utálatos vérengzése a lehető legnagyobb mértékben fölkellették a rokonérző népek ellenszenvét Anglia ellen.

Most már mindinkább világossá lesz, hogy a fékezhetlen kincsszomj akarja megölni egy szorgalmas és szabadságra nemcsak ráteremtett, hanem meg is érett népnek egész existenciáját, hazáját s intézményeit az elnyomás véres könyeibe fulasztván.

Epen azért örömmel fogadják mindenfelé azokat a híreket, a melyek tanúsága szerint ugyancsak rájár a rud a telhetetlen és kapzsi kalmár népre, mely az igazságot és népjogot egyaránt lábbal

tiporta, ellenben a hős bur nép sorsa ismét jobbra fordult. Ujra fellángolt az elszánt szabadságharc tüze, ujra megindult a végső erőfeszítésre eltökélt küzdelem, nem csupán a két bur köztársaságban, hanem a fokföldi gyarmat északi részében is, melynek bur lakossága nagyobb tömegekben csatlakozott a Fokföldre betört köztársasági csapatokhoz. Ujra remélni kezdenek a burok és avelök rokonszenvező népek.

Még nagyobb öröme szolgál az, hogy már az angolok magok sem árníthatják magukat arra nézve, hogy Dél-Afrikában csakugyan rossz a helyzet. Sok ezer családot érdekel ez a dolog Angliában. Mikor az önkénteseket tömegesen küldötték az afrikai harcra, ugy ezek maguk, mint családjaik azt hitték, hogy legfőleg egy-két hónapig fog tartani a háború. Szörnyen csalódtak ebben. Most már közel másfél év óta tart a háború és még mindig kiszámíthatlan, hogy mikor lesz vége. Nemcsak életüket és egészségüket, hanem egész jövőjüket kockáztatják azok, kik az angol hadseregbe beállottak, családjaik pedig nélkülözéseknek is ki vannak téve, mert a kapott állami segély nem pótolja a családfő keresményét.

A burok újabb sikerei egyre jobban fokozzák az Angliában nagyon is terjedni kezdő kiábrándulást. Az egész angol haderőnek Dél-Afrikában való lekötöttsége s újabb csapatok küldésének szükségessége nem csupán közgazdasági szempontból káros, de megbénítja Angliának egész külpolitikai helyzetét is. Anglia kénytelen

tűrni Franciaország térfoglalását Marokkóban s Oroszország terjeszkedését Kínában.

Ime, az oktan, s a terjeszkedés végében elbizakodott külpolitika káros hatásai!

Valóban a milyen nagy szégyene a mult századnak a nemzetelő bur háboru épen olyan nagy dicsősége volna az uj századnak, ha hajnalhasadásán az annyira esengett békét a burok felszabadításával mehozná s mintegy bevezetésül arra, hogy folyamán a századnak a szabadalmazott gyilkolások helyét a békés s szocialis szempontokból annyira kívánatos egyetértő, fejlesztő munka foglalja el.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 16.

Csendesen, szinte minden érdeklődés nélkül folytatták ma a belügyi költségvetés tárgyalását. Beszél az öreg *Benyovszky* Sándor, a szélbali gróf, majd *Holló* Lajos sürgette a parlament és a választások reformját.

Hollónál nagyobb érdeklődést keltett a kis *Mezőssy* Béla beszéde. Köréje gyűlt az ellenzék, a kormány pártól is sokan hallgatták.

Beszédét *Rakovszky* „fűszerezte” ismert izetlen megjegyzéseivel, mik többnyire megütöközést keltettek.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Hegedüs Sándor, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

TÁRCZA.

György és Ferencz urak.

Irta: Thury Zoltán.

Gutter urnak, a keztyüsnek két fia volt, Gyuri és Ferencz. De melyik a Gyuri és melyik a Ferencz? Ez volt az állandó és változhatatlan kérdés, a mi a műhely gondjai mellett betöltötte Gutter urat. Ha bőrt vásárolt messze külső-országban, vagy a gomb- és csatkeszletet egészítette ki, avagy a műhelyben a lányokat szidta a tereferéért, mindig csak a fél Guttert vitte bele az akcióba. A másik fele azon gondolkozott, hogy melyik a Gyuri és melyik a Ferencz.

S ezen mulatott is Gutter ur, mert érezte, hogy nagy humor van abban, ha a gyermeket a tulajdon apja nem tudja a nevénevezni, de bosszankodott is, mert valahol ő benne kellett, hogy rejtőzzék a hiba. Talán a szeme nem alkalmas a finom eltérések megfigyelésére, vagy hogy szórakozott az elméje... Ugy állott tudniillik a dolog, hogy Gutterné asszony mindjárt egy füst alatt megszülte azt a katonanyagot, a melyet a király ő felségének szánt, hogy aztán nyugalma legyen, s maga is a műhely után láthasson.

Körülbelül három perc különbség lehetett a két fiatal ur korában a különbség, ez pedig

nem igen látszik meg az ábrázaton, meg a növésben sem tesz olyan differenciát, a mit észre lehetne venni. Ezenkívül meg az egyik fiu egészen olyan volt, mint a másik. Mintha az egyiknek az ábrázatáról viaszlevonatot csináltak volna s aztán ebben a formában megöntötték volna a másikat. S a magaviseletükben, a vérmérsékletükben, mosolygásukban, sirásukban, a hogy jártak, ültek, feküdtek, semmiben sem volt közöttük egy hajszálnyit eltérés. Igazságosabban anya már meg nem oszthatta magát a gyermekei között. — Bár ne lett volna ennyire igazságos, — mondotta Gutter ur, a mikor ebéd alatt haszontalankodott valamelyik a két ficzko közül, s csak ugy mert rászólni: te fiu, elverlek. Megtörtént ugyanis már az is, hogy hosszas megfigyelés után ráhatározta magát, hogy a nevéne szólítja meg valamelyiket, és a szemébe kaczagott a gyerek:

— Kérem, papám, én Feri vagyok. Ha Gyurinak tetszett igérni a pofont, hát akkor behívom... Gyuri tudniillik a tornáczon le és fölmasírozott egy könyvvel, és állattant tanult.

A keztyüs ilyenformán egészen beháborodott a tévedésekbe s hiába keresett valami szilárd pontot, a melyen megtámaszthatná a lábait ebben a tévelygésben: nem talált. Azaz hogy egyszer mégis földerengett számára a világosság. Észrevette, hogy az egyik fiu homlo-

kan vörös folt van. No — gondolta — végre is megsajnálta a természet és jelet adott az egyiknek. De most már melyik ez az egyik? — Te Feri, — mondta neki — mi baja van a fejednek?

— Nem vagyok én Feri.

— Tehát Gyuri, mit csináltál a fejeddel?

— Belevágtam az asztalba.

Egy hétig jó dolga volt Gutter urnak. Bátran parancsolgatott gyermekeinek. A vörösfoltos: Gyuri. S Gutter ur mohón élvezte a gyönyörűséget. — Hozzál szivart Gyuri. Feri, add ide a papucsomat. — Azonban jó kis vér csörgedez a vörös folt alatt. A kis ficzko hamarosan kiheverte a bajt, a vörös folt fehéredni kezdett, aztán hozzábarnult a napsütötte bőrhöz és Gutter ur megint visszaesett a tapogatózásba, aztán egy-két felsülés után a teljes sötétségbe. Abban az időben komolyan dühbe jött. Iszonyu módon kiabált a műhelyben a lányokra, a midőn egy kis sirás lett és sok viczolás, mivel hogy máskülönbén olyan jó ember volt Gutter ur, hogy nem igen vették komolyan a lányok a haragját.

Valamire azonban rá kellett határoznia magát, mert végre is neveléses alak egy olyan apa, a ki mint egy detektiv settenkedik a gyermekei körül, jelekre kutatva, a melyeknek a segítségével megismerje, hogy melyik az egyik és melyik a másik. Egyszer aztán kitalált valamit s rémitő mód fufangosnak találta az ide

A belügyi költségvetés.

Benyovszky Sándor gróf: Az árvapénzek kezelésére vonatkozólag szigorubb intézkedéseket kér. Hibáztatja, hogy a közegészségügy érdekében Széll Kálmán óta sem történt semmi, holott itt a legsürgősebb reformokra van szükség s a míg az állategészségügy érdekében sokkal több történt, különben nagyon helyesen mintahogy várták, a közegészségügy még mindig reformátorára vár. Lelenczy rendezését is sürgeti. Helyesli a nemzeti színház felépítését, de arra kéri a minisztert, hogy az ideiglenes építkezésre ne sok pénzt fordítson. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélbalon.)

Holló Lajos: Elismeri, hogy Széll Kálmán kormányzása óta történt egy és más helyes intézkedés, de energiáját hasztalan várja az ország, csak gyöngeséget látnak. A parlamentarizmus reformját sürgeti és szemrehányást tesz a kormánynak, a miért egyre-másra osztogat kitüntetések, holott más országokban ugyancsak meggondolják, kiket tüntessenek ki. Nálunk még szénázsolgálatokért is kapnak kitüntetések.

Rakovszky István: Igaz! Ugy van! Jobb erről nem is beszélni. Rebachosokat is kitüntetnek.

Holló: A választási reformot követeli. A választók létszáma évről-évre fogy. Az alkotmányos jog gyakorlása egyáltalán hanyatlak, míg az állam hatalma folyton növekszik. Az alkotmányos választói jog csak fikció. (Helyeslés balról.) A hivatalos hatalom lenyomja a meggyőződés megnyilatkozását. Összehasonlítja az angol és a magyar választásokat és arra a konkluzióra jut, hogy minő gyökeres, beható reformokra van nálunk szükség, hogy csak némileg is megközelítsük a szabad, tiszta választást. Ilyen nálunk nincs. Nem szavakat kér a kormánytól. Igéreteket már hallottak, végre tetteket kér s az ígéretek beváltását. (Helyeslés az Ugron-párttól.)

Elnök az ülést felfüggeszti.
Szünet után.

Mezőssy Béla: A közigazgatás bajairól kíván hosszabban beszélni. Nálunk senkisé, még a parlament tagjai sem törődnek azzal, hogy mit csinálnak és hogyan hajtják végre a határozatokat, rendeleteket és törvényeket a szolgabírák és falusi jegyzők. Pedig ettől sok szegény ember existenciája függ. (Helyeslés.) Kérde, történt-e változás azóta, amióta Széll a miniszterelnök? Elismer néhány helyes intézkedést, de gyökeres változások nem történtek, már pedig a hazai közélet büzhöd, posványát jó szándékkal megtisztítani nem lehet. (Eljenzés a szélbalon és néppárton.)

Szól ezután a felvidéki közigazgatásról.

Rakovszky: Pld. Árvamegye? A Kubinyiak hazája.

Kubinyi Árpád: Mi van Kubinyival? Mi baj?

Rakovszky: Hogy itt van!

Kubinyi: Allok elébe!

Mezőssy Béla: A tisztviselők helyzetének javítását sürgeti, különösen arra kéri Széllt, hogy a kis existenciákon segítsen.

Széll Kálmán: Helyes!

Mezőssy: Ne a vármegyei magasabb rangú tisztviselők fizetését javítsák első sorban, hanem a kis tisztviselőket. (Helyeslés.)

A bürokrácia a hibáit sorolja fel ezután. A bürokráciával fenn lehet tartani az államot, de felvirágoztatni nem lehet. Nem akarja a behegedt sebeket felszakítani.

Rakovszky: Nem behegedt sebek azok!

Pader Rezső: Behegedült sebek. (Derütség.)

Mezőssy: De a személyi felfrissítést óhajtja. A költségvetést nem fogadja el. (Eljenzés a szélbalon.)

Rakovszky a választókerületek beosztását botrányosnak tartja. Üdvözi a függetlenségi pártot, mely a titkos szavazást sürgeti és igéri egyúttal a néppárt támogatását is. A költségvetést nem fogadja el.

Konkoly Thege Miklós a dunai folyamrendezés reformját sürgeti, az életmentés hathatósabb eszközlését kívánja. A költségvetést elfogadja.

A tárgyalást holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

Transzváli kérdés.

London, január 16. A Daily Mail-nak jelentik Pretóriából tegnapi kelettel, hogy a burok Rhenosterkopnál egy 12 szekérből álló angol vonatot ejtettek zsákmányul. A 23 főnyi kísérőcsapat, a melyből két ember elesett és tizenegy megsebesült, megadta magát, de a burok azután szabadon bocsátották. A Standard-nak jelentik Durbanból tegnapi kelettel, hogy vasárnap három század johannesburgi lovasított gyalogság Bolfonteinnél, Swingstől északra harciba keveredett a burokkal. Öt bur elesett, köztük van den Lheeven parancsnok, többen pedig megsebesültek. Az angoloknak nem volt veszteségük.

London, jan. 16. A bur felkelők Beaufortvest mellett egy angol lovassági osztályt elfogtak. Az utóbbi időben egyre több afrikander csatlakozik a burokhoz.

A kínai háború.

London, január 16. A Standard-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: *Juansikkái* santungi kormányzó azt a parancsot kapta, hogy utazzék Pekingbe és vegyen részt a békealkudozásokban. Azt hiszik, hogy Juansikkái nem fog engedelmesskedni a parancsnak.

Peking, január 16. Francia mérnökök tegnap rést törettek a város nyugati falába, hogy a paotingfui vasutat ezen a résen át bevezessék a kínai városrészebe. A tiencini vasutat a tatár város bástyáig viszik és a pályaudvart a vizkapu előtt állítják föl, a melyen az angolok annak idején benyomultak a városba.

Peking, január 16. A követségek védelmére alakult bizottság, a mely katonai szakértőkből áll, a közös jegyzéknek az állandó védőőrségekre és a diplomata-nyeged megerősítésére vonatkozó VII. klauzulájában foglalt rendelkezések végrehajtásáról tanácskozik.

Férj és feleség

az új polgári törvénykönyvben.

— Érdekes szakvélemény. —

Arad, január 16.

A törvényhozásnak egyik legközelebbi fontos alkotása lesz az új polgári törvénykönyv, melyen évek sora óta dolgoznak immár a kodifikátorok. Különösen érdekes a hatalmas műnek a házasságjogról szóló része, mely sok nevezetes újítást tartalmaz. Mint a szinpadon, úgy az életben is, legéletbevágóbb problémákat a házasság adja s ezért nagy érdeklődéssel vizsgálhatjuk, miféle újításokat akar behozni az új törvény a férj és feleség jogviszonyába? Ezzel a kérdéssel foglalkozik egy kiváló szakember, akinek alábbi cikkét olvasóink figyelmébe ajánljuk:

A tervezet szerint az asszony viseli férje vezetéknevét (családnevét). Eddig évszázadokon át, az asszony férje egész nevét viselte. Hunyady János feleségét Hunyady Jánosné született Szilágyi Erzsébetnek hívja a magyar történelem, a tervezet azonban azt akarja, hogy Hunyady Erzsébet szül. Szilágyinak nevezzék. Vajon miért jobb ez így, talán azért, mert né-

aját. Mikor mind a két fiu elkészült egy-egy öltözet ruhával, csodálatosképpen úgy, hogy egy helyen kopott, vásott, szakadt mindeniken a nadrág és a kabát, elvitte őket a ruhásboltba s az egyik barna, a másik szürke rubát kapott. Másnap már tudta, hogy a szürke fiu Gyuri s a nevén szólítva ígérte meg neki, hogy alaposan megagyabugyalja, ha még egyszer az abroszra önti a vizet. A fiu azonban szemtelenül kicaczagta.

— Én a Feri vagyok.

— Hát a ruhád?

— Elcsereültük.

Egyszer az iskolába is elment velük. Szeretné, ha megmutatnák, hogy mit tudnak — mondta a tanítónak — voltaképpen azonban nem akart egyebet, mint így együtt látni őket és kitanulmányozni rajtuk, hogy mi a különbség kettejük között. Hátha ez a helyzet alkalmas a tanulmányra, a hogyan okoskodnak, törlik a fejüket... Az egyik talán kissé hebegni fog, a másiknak hangosabb a szava, vagy megváltozik az arcukon egy vonás, a szemükben valami olyas kifejezés, a mi az ő tudomásán kívül az egyiknél keményebb, tisztább, a másiknál lágy és valamicskét elmosódottabb. A fiuk feleltek a sok kérdésre, mint a parancsot, az apjuk pedig bámult rájuk, de éppen csak annyiban lett okosabb, hogy megtudta, hogy a ki a harmadik padban ül, Feri. A második pedig -- a másik. No most nem is tévesz-

ti többé össze őket. Vége volt az iskolának s magával vitte a gyerekeket haza. Ugy ment mögöttük, mint a zsendár s magában folyton azt mormogta:

— Jobbra Feri, balra Gyuri, jobbra Feri...

Csak a panoráma elé ne értek volna. A panoráma előtt tudniillik szép nagy képen voltak a Ring-színház égése, a plevnai csata, Spangáék kivégzése, a párisi világkiállítás — és egy majom is egyik kiugró léccen, a mely kitünő vicczeket tudott produkálni. Kilopta a parasztiok szájából a pipát s a fogai között törte föl a mogyorót, mint valami gyerek. A fiuk nekiiramodtak a térnek, s míg lihegve szaladt utánuk az apjuk, eltűntek a tömegben. A keztyűs utánuk furakodott, miközben rendre is utasította az öklével egy-egy cseléd, a kit kitalasztott a helyéből, összefogdosta a gyermekeit s vitte őket haza. Mire kiértek a sokadalomból, már kárbaveszett az egész délelőtti tanulmány. Nézte, bámulta, félig behunyta, meg egészen tágra nyitott szemmel, mustrálgatta őket, de hiába. Ki tudná megmondani, hogy melyik az egyik és melyik a másik.

Végre is az időtől remélt még valamit. Majd nőnek, az egyiknek hamarabb pelyhedzik a bajusza, mint a másiknak, vagy ahogy gavallérosodnak, letér az izlésük a közös csapásról. Az egyik hosszú haját növeszt majd s egy-egy fürt zseniálisan a homlokára csüng, a másik pedig kurtára nyíratkozik. Az egye-

temen különféle pártokhoz szegődnek. Az egyiknek vörös toll lesz a kalapja mellé szurva, a másiknak fehér; külön-külön járnak el a szabójukhoz, egyik angolosan öltözködik, kockás holmiba, a másik előnyt ad a feketés szöveteknek... S a szegény Gutter urnak semmi reménye sem vált be. A fiuk egyik maradtak mindenben. Kiegészítették egymást, nem is volt az elképzelhető, hogy az egyik hűtlen legyen a másikhoz akár a nyakkendő dolgában is.

Együtt mentek a sorozásra is és mind a kettő tűzér lett, persze egy ezredben. Gutter ur azt mondta, hogy nem bánja, hogy akármi-lyen is, de az egyik legyen huszár. Neki okvetlenül kell egy huszár is a családjába. Arra gondolt, nagy alattomosan, hogy az uniformis majd segítségére lesz a nagy feladatban, a minek immáron már husz esztendő óta áldozott oda az életéből. A fiuk azonban átláttak a szítán, összekacagtak s kijelentették, hogy mindkettőjüket az ágyu érdekli és nem a karabély. Nagyobbat pukkan.

Gutter ur ezek után egészen az üzletnek szentelte magát. A műhelyből már szép nagy gyár lett, a mibe százsámra jártak be a lányok keztyüt varrni. A fiuk is bebenéztek néha. Megesett, hogy valami nagy vevővel jöttek össze az irodában s Gutter ur bemutatta őket: a fiam, az önkéntes... A termekben, folyosókon meg lenn az udvaron a lányokkal is

Az Aradi Közlöny újévtől kezdve minden előfizetőjét bebiztosította baleset ellen. És pedig halál esetére 3000 koronára, rokkantság esetére szintén 3000 koronára.

metül van? Inkább intézkedett volna e helyett a tervezet arról, a miről a Házassági Törvény is megfeledezett, hogy mi lesz akkor, hogy ha vétkes nő a házasság felbontása után volt férje neve alatt erkölcsstelen üzelmeket iolytat, hogy vajjon nem volna-e jó elvenni tőle férje nevének használati jogát?

Eddig úgy volt, hogy ha a férj feleségére szorult, s ez utóbbi a férje segélyezését megtagadta, bíró elé nem kerülhetett a dolog. A férj nem panaszkodhatott be nejét, nem követelhetette végrehajtás terhe mellett, hogy tartsa el őt. A tervezet jogot ad erre a férjnek, ha a férj „vagyonhiány” és „keresetképtelenség” okából önmagát eltartani nem képes.

A nőnek természetesen joga volt eddig, hogy férjétől megkövetelje, hogy az tartsa el; ezen túl ez sem lesz oly természetes joga a nőnek, mert a tervezet szerint „ha közös sorsuk ezt így hozza magával, az asszony a férjet kereset módjában közremunkálás által támogatni, sőt önállóan keresni is köteles.” Hogy mi lesz az eredménye a követelményeknek a nő részéről való megtagadásnak, arról a tervezet nem beszél, de hogy a nő tartására vonatkozólag befolyásnak kell lennie, az kétségtelen. Az olyan nő, aki jóllehet közös életsorsuk megkövetelné, hogy férje mellett dolgozzék, csak henyél, bizonyára nem követelheti, hogy férje eltartsa, kérdés azonban, hogy a nő, ki csak háztartással foglalkozik, henyélőnek mondható-e?

A mi a férj eltartását a nő részéről illeti, méltányos ujtás, de úgy, ahogy szövegezve van, ez a szakasz veszedelmes. Mert a tervezet most még csak azt mondja, hogy vagyonhiány és keresetképtelenség elegendő ahhoz, hogy a férj nejétől tartást követelhesen. Ki kell mondani, hogy a keresetképtelenség alatt mit ért a törvény s vajjon jogositva van-e az olyan vagyontalan férj vagyonos nejétől tartást követelni, ki a saját hibájából, vétkeből lett keresetképtelenné? Hisz így megtörténhetik, hogy valamely korhely férj valami uton-módon keresetképtelenné teszi magát, hogy feleségének örökös nyüge lehessen, egyébként úgy viselve magát, hogy neje a házasság felbontását ne kérhesse.

Ha a férj feleségétől a házvitel jogát elvonja, s a mézárosnak és fűszeresnek ajánlott levélben ezt tudtára adja, úgy, hogy ezek a

talalkoztak néha a fiuk. Az egyik — Ferencz ur — különösen hosszasan elbeszélgetett egy kis szöke gyermekkel. Aztán megkereste otthon is. Velük együtt, az anyjával és a kis lányával töltötte a vasárnapjait s egy amugy sem nyugodalmatlan estén, a mikor a sok láda keztyüt kellett elexpediálni, kijelentette az apjának, hogy feleségül veszi a kis lányt. Gutter ur dühöngött, s míg a számlákat dobálta ide-oda kiabált.

— Soha, abból nem lesz semmi! megmutatom.

Felnézett s mivelhogy egy olyan tűzér állott előtte, — a kin meg se látszott, hogy rádühösködik az apja, — még hangosabban kiabált:

— Kidobom a gyárból. — Téged meg ki-tagadlak . . .

— Nem is igen van szükségem vagyonna, — mondotta a tűzér. — Azért jöttem, hogy be jelentsem neked, hogy szerelmes vagyok Stoller Ilkába s már meg is kértem a kezét. — A mienk lesz majd a fűrészmalom s úgy tudom, hogy egy-két ház is. Én is dolgozom majd . . .

Gutter ur nagyot bámult.

— Ugy? . . .

Ez tudniillik már a másik tűzér volt.

Mindazáltal Gutter ur mégis elhatározta, hogy holnap kidobja a gyárból a leányt. Megparancsolta, hogy készítsék ki a munkaköny-

nőnek hitelbe vagy könyvre nem adnak többé, de a nő elmegy egy más fűszereshez, ki e dolgról még nem értesült, a tervezet szerint a férj köteles ennek a fűszeresnek a számláját kifizetni, mert „Harmadik személyek irányában a házvitel jogának elvonása csak annyiban hatályos, amennyiben nekik erről tudomásuk volt vagy lehetett volna, kellő gondosság mellett.” A tervezet arról nem szól, hogy a férj mivel érhetel a mindenki számára való tudomásul hozatalt, faluban a kisoró, s városban a hirlap utján-e? Azonban a nő nem köteles belenyugodni ez állapotba, hanem pürt indíthat a férje ellen s követelheti, hogy neki a házvitel joga visszaadassék. A bíró ítéletének hatásáról, annak harmadik személyek számára hatályos közvételéről, végrehajthatóságáról a tervezet ismét hallgat. A tervezet tényleg csak egy alkotandó hatalmas nagy házasságjogi műnek tervezete, vázlata, de nem olyan, melyet akár törvénynyé is lehetne avatni s mint ilyen alkalmazni.

Egy másik ujtás is van a tervezetben a tartásra vonatkozólag. Eddig a nő lemondhatott a jövőre járandó tartásdíjról. Megelégedhetett valami végkielégítéssel, senki sem kérdezte, miért teszi. Ezentúl másképp lenne, a mint eddig az anya nem mondhatott le a gyermeket megillető tartásról az apával szemben s ez a gyermek elvülhetetlen s eltörülhetetlen joga volt, úgy nem mondhat majd le a nő vagy a férj házastársa irányában fennálló tartási igényeiről. Tulságos gondoskodása az államnak az egyénekről.

Ha a házastársnak vagyona nem maradt is, a tulélő házastársnak köteleességévé teszi a törvény a megholtak illendően való eltemetését. Nem szól azonban arról, hogy vajjon a különélő, esetleg jogtalanul eltaszított házastárs is köteles-e a temetés költségeit viselni? S vajjon az illendő eltemetés az elhalt rangjához legyen-e méltó, vagy az életben maradt rangjához és vagyoni viszonyaihoz!

A tervezet e részének nem elég szerencsés szövegezésére jó példa az, hogy a 105. szakasz elrendeli, hogy a házastárs a másik irányában felforgó vagyoni viszonyaiban olyan gondosságot köteles tanusítani, amelyet saját ügyeiben szokott kifejteni. Ily módon egy korhely Nembánomfi, ki a maga vagyonát is el-

vét, meg a pénzt, — a mi a felmondással együtt kijár még neki s másnap fölhevatta az irodába s elhatározta, hogy nagyokat fog kiabálni.

A lány remegve állott meg az ajtóban s Gutter ur ordítani kezdett.

— Maga, maga nem szégyeli magát . . . A mikor a lányra pillantott, még hangosabb lett, valósággal bömbölt. — Ne sirjon, itt nincs annak helye . . . Ez iroda! — S mivelhogy jobb argumentumot hirtelenében nem talált, újra ordított: — Ez iroda!

A leány a könyein át mosolygott s halkan mentegetőzött.

— Én nem mondtam, hogy nem az.

— Azért! — Hirtelen megint hozzáfordult Gutter ur és rákiáltott. — Hát szereti?

Alig sóhajtott és csak a fejével intett, hogy igen.

— A Ferit szereti?

— Igen.

— Biztosan tudja?

A kis szelid gyermek-arcz föl a szöke hajig elpirult s megint intett és sugva felelt: — Biztosan.

Gutter ur tovább rötta le és fel a szobát és kiabált.

— Biztosan. Nagyszerű! Nem értem. Nagyszerű! . . .

kártázta, a feleségének okozott károkat is azzal mentegetheti, hogy ő már ilyen, ő a saját ügyeivel is csak így szokott törődni s többre nem köteles. Pedig az idegen vagyon gondatlan kezelése által okozott károk igen is terhelik.

Eddig a férj és feleség közötti jogügyletek alakai kellékeire nézve az 1886. évi VII. törvénycikk volt az irányadó, mely felsorolta, hogy mely jogügyleteknél kivántatik meg férj és feleség között a közjegyzői okirat. A tervezet szerint minden néven nevezendő jogügylet a férj és feleség között csak akkor érvényes, ha közjegyző előtt köttetik, kivéve a szokásos tehát névnap, születésnap stb. alkalmi ajándékozásokat. Ez az intézkedés egyenesen visszaesés. A formalizmus diadala. Az egyetlen érv a közjegyzői okiratokra az, hogy férj és feleség százszor is meggondolják, hogy megkössék-e a jogügyletet, míg a közjegyzőhöz mennek. De ez az érv, korántsem oly erős, mint az az ellenérv, hogy amíg minden egyéb szerződést könnyebb érvényteleníteni, addig a közjegyzőit, éppen a föntebbi okoknál fogva, majdnem lehetetlen. Adassék nagyobb lehetőség a házastársi bizalommal való visszaélések megsemmisítésére, adassék meggondolási idő, határidő a férj és feleség között a feltétlenül írásban megkivánandó jogügylet teljes érvénybe léptéig, kivántassék meg esetleg két időpont a szerződés írásba foglalásának s egy-két hónapra rá a szerződés végleges elfogadásának időpontja, kivántassék meg ezen időpontok valóságának bizonyítása harmadik személy ellen, de a közjegyzői okirat mindenhatóvá tétele s mindenhez való megkövetelése nem szerencsés ujtás. Annál kevésbé, mert nagyrészt kivihetetlen is. V. Gy.

Zalka János püspök halála.

(1820—1901.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 16.

A magyar klérusnak ismét gyásza van. Győrből táviratozzák, hogy Zalka János megyés püspök ma délelőtt 10 órakor, másfél órai haláltusa után kiszenvedett.

Az elhunyt püspök, ki mint egyházi író is nevezetes volt, 1820-ban december 17-én született a Rábaközön, Veszékényben. Középiszkolai tanulmányait Győrött és Sopronban végezte. Tizenhét éves korában esztergomi főgymnáziumi papnövendék lett s mint ilyen a pozsonyi Emericanumba küldötték. Pozsonyból Nagyszombatba ment, hol a bölcsészetet hallgatta. A teológiát a bécsi Pazmaneumban elvégezvén, 1846. január 15-én pappá szentelték. Rövid ideig káplán volt Kőhidgyarmaton és Dorogon, aztán a bécsi Augustineumba került, a hol két év múlva hittudor lett. Rövid ideig Budapesten újból káplánkodott, majd 1849. október végén Esztergomban az egyháztörténelem és egyházjog tanára, egyidejűleg tanulmányi felügyelő, hat év múlva a pesti egyetem egyháztörténelmi tanára, 1854-ben pedig pápai tiszteletbeli udvari káplán lett.

Az 1858-iki esztergomi tartományi zsinat előmunkálatait Zalka végezte és ő szerkesztette az esztergomi rituálét. 1859-ben esztergomi kanonok s papnevelő intézeti kormányzó, később czimzetes apát lett. 1867. február 14-én nevezték ki győri megyés püspökké. Ugyanazon évben pápai trónálló főpappá, római gróf, 1876-ban valóságos belső titkos tanácsossá nevezték ki.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

1892. május 5-én ünnepelte püspökké szentelésének s püspöki széke elfoglalásának huszonötödik, 1896. január 15-ikén pedig pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját, mely alkalmából neki a király az egyház, tanügy, a közjótékonyosság s az irodalom terén szerzett érdemei elismeréséül az első osztályú vaskoronarendet adományozta.

Az elhunyt püspök kifogyhatlan volt az egyház és a nemzeti kultúra oltárára hozott áldozataiban. Templomok építésére és javítására több mint 400,000 koronát adott. Győrött és Sopronban értelmes tanítók nevelésére 300,000 korona költséggel preparandiát, Kapuvárott 100,000 koronával kisdudóvót és leányiskolát, a bönnyieknek 16,000 koronával iskolát alapított. Ezenkívül 40,000 koronás alapítványt tett a győri autonómikus testület kezébe, a horvát iskoláknak pedig tankönyvet íratott s azt saját költségén kinyomatta. Püspöksége alatt 180 új iskola épült, vagy bővült ki. 1894-ben a győri és soproni tanítóképző-intézeteket egyesítette s 90,000 korona költséggel új épületet emeltetett számukra. Egybevéve, iskolaügyekre 720,000 koronát áldozott. Végre megalapította a tanítók, özvegyek és árvák részére a külön nyugdíjpénztárt is 600,000 koronával s szegénysorsu diákoknak tápintézetet létesített Győrött.

Mint papságának igazi atyja, páratlan szeretettel és gondoskodással viseltetett egyházmegyéjének lelkipásztorai iránt. A kispapoknak diszes szállást, jó ellátást teremtett. A káplánok és szegényebb plébánosok jövedelmét évenként 40,000 koronával gyarapította, az elaggott papoknak megalapította a Szent-László-intézetet, melynek tagjai rangban megelőzik az espereseket s a rendesnél nagyobb nyugdíjat kapnak. Világi híveit szívesen látta, a szűkölködők mindenkor kaptak tőle segínyt. A humanitárius és nemzeti célokra hozott áldozatai közel két millió koronát tesznek ki s ez csak úgy kerülhetett ki a győri püspökség jövedelméből, hogy ő maga a legkevesebbet költött saját személyére.

Győr, január 16.

Győr város összes középületein gyászlobogók lengenek és a templomok harangjai egész nap konganak. A káptalan mai ülésén *Kutrovez* Ernő felszentelt püspököt bízták meg a megboldogult püspök helyettesítésével. A temetés szombaton lesz. A beszterlést *Hornig* br. veszprémi püspök végzi.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Ejjél után, vigjáték. (Páros bérlet.)
Péntek: Ejjél után, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Madarász, operette. (Páros bérlet.)

* **A szintársulat gyűlése.** Az aradi szintársulat ma délelőtti gyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya volt az országos színészegyleti kongresszus aradi képviselőinek megválasztása. A választás *Fenyéry Mór*, *Szabó Lajos* és *Beöthy László*ra esett. A kongresszus f. évi márczius hó 19—21. napjaiban fog Budapesten ülésezni.

* **Ankét a vidéki színészeiről.** A többször elhalasztott színügyi ankétára vonatkozólag gróf *Festetics Andor* országos színészeti felügyelő nyilatkozatot tesz közzé, melyben a többi közt ezt mondja:

Az újabb és remélhetőleg most már behartható terminus csak tegnap délután volt megállapítható, a meghívók nyomban postára tették és mire e sorok megjelennek, kétségen kívül kézhez érnek az összes meghívók is, melyek e hónap 19-ikére hívják egybe az érdeklődő és illetékes tényezőket. A meghívottak közt természetesen ott van Sopron polgármestere, Szegedről pedig dr. *Balassa Armin* is, és nem hagyhattuk ki *Krecsányi színigazgatót* sem.

Ingyen kenyér!

— Újabb adakozások. —

Arad, január 16.

Valóságos tolongás volt ma a reggeli órákban a Tabajdy-utcai kenyeres bolt előtt. A kitűzött 10 órás boltnyitási időt dehogyan lehetett bevárni. A Gájból és Ségából bejött nagyrészt román ajku szegények valósággal megostromolták a kenyeres boltot, mely pontban 9 órakor nyílt meg. A kenyérszélő kések szünetlenül dolgoztak, egyik nagy kenyér a másik után került az asztalra és egy ideig még jégyezhették a kiosztók az adagok számát, de dél felé a tolongás már oly nagy mérvet öltött, hogy a statisztika vezetője képtelen volt a jelentkezők számát feljegyezni, és így a ma kenyérért jelentkezők számát csak az elfogyott egész kenyerek számából lehetett megállapítani és pedig azon alapon, hogy egy nagy pécskai kenyérből 20 karaj kerül ki. Így volt csak megállapítható, hogy jóval felül az ezereken fordultak meg a kenyeres boltban.

Nagyon sokan jöttek be ajánlólevelekkel, melyeket orvosok és magánosok állítottak ki és melyekben rövid, de sokat jelentő szavakkal meg volt írva, hogy hány tagból álló család szenved otthon éhséget. Ezek ma is egész kenyereket vittek haza, szalonnát, kolbászt, tőpörtöt és nem kell élnék fantázia ahoz, hogy elképzeljük, mily örömmel fogadták szegényes hajlékukban az izletes élelmiszert hazaérkezőket.

A megható jelenetekben a mai nap is bővelkedett. Ilyen volt az, midőn egy reményteljes állapotban lévő asszony lépett be négy apró kis gyermekkel. A szegény asszony néhány hónappal ezelőtt temette el a család fentartóját és most a jótékony emberek segélyezéséből kénytelen tengetni nyomoruságos életét. Midőn megkapta ő és apró gyermekei a kenyeret és a kicsinyek szájukhoz emelték a friss tejet tartalmazó poharakat, az anya szemében az öröm könnyűi gyöngyöztek, látva, hogy kicsinyei a tápláló italt mily mohón isszák. Ki tudja, mikor laktak jól szegénykék utoljára! Meghívtuk őket minden napra és midőn eltávoztak, az anya isten áldását kérte mindazokra, kik szerető anyai szívének ezt a boldogságot megszerezték.

A jótékony nagy munkája azonban csak munka marad, még pedig fáradtságos, különösen most, midőn szünet nélkül kellett az adományokat kiosztani és nem lehet csodálni, hogy mindazok, akik önként vállalkoztak a nemes munkára, már-már kimerülnek. Azért ez uton fordulunk a jószívű emberbarátokhoz, hogy legyenek segítségünkre, a kenyeres boltban kínáló munkában.

A kenyeres bolt látogatói között ma a tanulóifjúság közül igen sokan voltak és az ifjúság a boltban elhelyezett perselyekbe dobta megtakarított fillérjeit, mely perselyekkel *Kohn József* bádógos-mester ajándékozott meg bennünket.

A kenyérkiosztás munkájának ellenőrzésére ma egy bizottságot kértünk fel, mely bizottság kezébe fogjuk annak idején a végleges leszámolást letenni. A bizottság tagjai: *Vásárhelyi Béla*, *Institoris Kálmán*, *Müller Károly* és *Bing Vilmos* urak, kik mindannyian a legnagyobb előzékenységgel vállalkoztak e feladatra.

Eddig a kenyeres boltban pécskai ke-

nyereket osztottunk ki az éhezőknek, de ma már módunkban áll jelenteni, hogy holnaptól kezdve a helybeli pékmesterek állítják elő a kenyeret.

Ma délután 3 órára *Kiss Ferencz* ipartestületi titkár az ipartestület helyiségébe értekezletre hívta egybe a pékiparosokat, mely értekezleten lapunk szerkesztősege is képviselve volt. — Az értekezlet eredménye az, hogy a pékmesterek elvállalják, még pedig a jó ügy iránti lelkesedésből, jutányos áron a kenyerek sütését.

E szerint holnaptól kezdve a következő pékek sűtnék kenyeret: *Klein Ignác*, *Angyal Dezső*, *Hoffmann Viktor*, *Fischer József*, *Herold Antal*, *Kottilla József*, *Izsák Adolf*, *Böhm Armin* és *Stern Samu*. Mindegyik pékmester naponként 100 kiló kenyeret szállít.

Az adományok ma is örvendetes mennyiségben folytak be. Az adakozók között külön is felemlíthetjük a következő pénzintézeteket, u. m.: az Aradi első takarékpénztárt, az Aradmegyei takarékpénztárt és az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárt, mely intézetek áthatva a nemes czéltól, mindannyian elősegíteni siettek az emberszeretet munkáját.

Hálával kell megemlékeznünk külön az aradmegyei takarékpénztár, az aradi első takarékpénztár, és az arad-csanádi takarékpénztár tisztviselőinek gyűjtéseiről, kik maguk is oly szépen vették ki részüket a jótékony gyűjtésükben.

Egyesektől ma is érkezett be hozzánk tekintélyes összegű gyűjtés. Ily gyűjtést eszközöltek: *Nesnera Ida*, *Oláh Jolán*, *Székelly Anna* és *Deutsch Ilona* urhölgyek, továbbá *Medveczky Ede* főfelügyelő és *Szilárd Győző* urak. Szép jelét adták nemes gondolkodásuknak az Aradi és csanádi egyesült vasutak műhely-munkásai, kik nehéz munkájuk keresményéből juttattak a szegény éhezőknek.

Az adakozók közül többen kedves kis levélkék kíséretében küldötték be hozzánk könyöradományait.

Wittenberger Rellike ezt írta:

— A szegény éhező gyermekeknek küldöm fillérenként megtakarított 2 koronát és ezután még takarékosabb leszek, hogy minél több éhezőt kielégíthessek.

Wittenberger Zoltika 2 koronáról szóló utalványon ezt írja:

— Szívemből kívánom, hogy nemsokára a szegények olyan éhséget szenvedjenek, mint én — én, ki hála Istennek még nem éheztem soha.

M. Gy. urnő következő levelével ajánl egy szegény családot segélyezésre:

Becses lapjának hasábjain olvasom, hogy az Ön lapja által kedvezményezett ingyenkenyér kiosztás mily szép eredménnyel folyik és hogy ez nemcsak a boltban folyik, hanem a saját hajlékukban is felkerestetnek a nyomorgók. Én is egy ily szegény özvegy asszony érdekében fordulok e nemes intézményhez. Ezen öreg asszony, ki már közel 70 éves, elhalt leányának 3 árváját tartja, kinek magának is nehéz az élet, mert kintorával keresi mindennapi kenyerét.

Sietünk ez uton is a jólelkű anonymust értesíteni, hogy pártfogoltjáról már ma gondoskodtunk.

Egy apró kis bébétől is érkezett ma 10 korona. A küldeményhez a következő sorok voltak mellékelve:

Életemnek 65-ik napját töltöttem be ma. Édes nagyapám meglátogatott ez alkalomból

és tőle értesültem, hogy mily nemes mozgalmat indítottak meg az aradi éhezők érdekében. Én eddigi napjaimat igazán jólétemben töltöttem, s ezen jólétben a szegény éhezők jutnak eszembe. Sietek tehát én is a nyomor enyhítéséhez hozzájárulni. *Ifj. Popper Ilonka.*

Az ingyen-kenyér kiosztásának munkájában osztozkodnak velünk a Neuman Testvérek szeszgyárának tisztviselői is, kik, midőn hallottak az éhség enyhítésére megindult mozgalmunkról, saját kebelükben is gyűjtést kezdtek. Eddig befolyt 60 koronájukból lisztet vásároltak és abból naponta négy kenyeret süttetnek és beküldik a gáji kapitányi hivatalhoz, amíg csak gyűjtésükből telik, azzal, hogy a gáji éhezők közül azoknak, a kik a nagy hidegben hiányos ruházatuk, avagy betegségük miatt a kenyér-boltunkba el nem jöhetnek, kiosztassék.

Ezen szép és nemes cselekedet önmagát dicséri.

Mai napon a következő pénzadományok érkeztek be hozzánk:

	Korona
Az Aradmegyei Takarékpénztár tisztviselőinek gyűjtése	132.20
Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár	100.—
Aradi első takarékpénztár... ..	100.—
Aradmegyei Takarékpénztár... ..	100.—
Az aradi első takarékpénztár tisztviselőinek gyűjtése	70.—
Medveczky Ede főfelügyelő gyűjtése ...	57.—
Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár tisztviselőinek gyűjtése	34.—
Nesnera Ida k. a. gyűjtése	30.—
Az aradi és csanádi egyesült vasutak műhelymunkásainak gyűjtőívén ...	23.50
Oláh Jolán k. a. gyűjtése	23.20
Bing-Vilmos	20.—
Székely Anna k. a. gyűjtése	15.40
Ifj. Popper Ilonka	10.—
Gaal Ferencz	10.—
Deutsch Ilona k. a. (Facset) gyűjtése	10.—
* * * * *	10.—
Halmay Andorné	10.—
Kossinszky Viktor	10.—
Mericskay Sándor és neje	10.—
Ransburg Sándor	10.—
Nemess Géza	10.—
Szilárd Győző gyűjtése	7.—
Ifj. Gaál Ferenczné	5.—
Tenner József	5.—
Fleischer Ilonka k. a.	5.—
Éliás Jakab	4.—
Czukur Endre	3.—
Wittenberger Relli	2.—
Wittenberger Zoltika	2.—
Schwarz Rika	2.—
Müller József	2.—
Filléres adományok a kenyérosztó helyiségben	1.34
N. N.	1.—
S. J.	1.—
Mai gyűjtésünk összege	835.64
Hozzáadva a tegnapi gyűjtött összeget	2998.62
Eddigi gyűjtésünk	3834.26

Az Aradmegyei Takarékpénztár tisztviselőinek gyűjtőívén adakoztak: Hász Sándor és neje 62 kor., Wadowsky Gusztáv és neje 20 kor., Neuman Samu 20 kor., Ring Géza 10 kor., Nattland Bernát 5 kor., Fisch Gyula 3 kor., Kopp János és neje, Stomoray János, Domonkos Gyula, Sugár Károly, Gergelyi László 2—2 kor., K. Sz. 1 kor. 20 fill., Máday Sándor 1 kor. *Összesen 132 korona 20 fillér.*

Az Aradi első takarékpénztár tisztviselőinek gyűjtőívén adakoztak: Spitzer Ignác 40 kor., Schusztler Illés dr. 10 kor., Herman Gyula 10 kor., Otten-

berg Tivadarné 5 kor., Ottenberg nővérek 5 kor. *Összesen 70 korona.*

Szilárd Győző gyűjtőívén adakoztak: Szilárd Győző 2 kor., Szilárd Győzőné, Schweffer Amália, N. N. 1—1 kor., Walter Dezső 1 kor. 20 fillér, Kadinczy János 40 fillér, Schweffer Ede 40 fillér. *Összesen 7 korona.*

Oláh Jolán k. a. gyűjtőívén adakoztak: T. 6 kor., Zemplényi 4 kor., Garai Sándor, Tefner Ignác, özv. Hartmann Jánosné, Kmetykó Lajos 2—2 kor., Gavrillette Miklós, Braun, Walenta András, Kass, Novotny Lajosné 1—1 kor., Jóska 20 fillér *Összesen 23 kor. 20 fillér.*

Székely Anna k. a. gyűjtőívén adakoztak: Székely Anna, Schäffer Józsefné, Herrling Vilma, Popovits Ferencz, Nemess Zs. dr., Babó Iván, Assael Jakabné, N. N., Wirnhardt Tivadarné, Krausz Ninska, Zimmermann Ignáczné, Wechsler Edéné, Flórian Józsefné 1—1 kor., Wagner Ettus 70 fillér, Daniné 50 fillér, Kertnerné, Zöldy Rózi, Nikolin Mariska 40—40 fillér. *Összesen 15 kor. 40 fillér.*

Nesnera Ida k. a. gyűjtőívén: Tagányi Gusztávné 6 kor., Nesnera Aladárné, özv. Maffei Jánosné, Maffei Géza 5—5 kor., Palényi Miksáné 4 kor., Nesnera Ida 2 kor., ifj. Nesnera Aladár 2 kor., Nesnera Ödön 1 kor. *Összesen 30 korona.*

Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár tisztviselőinek gyűjtőívén: Heinrich Sándor 10 kor., Apor Gyula 5 kor., Pichler János 5 kor., Persa Péter 4 kor., Amberger Jenő és neje 4 kor., Institoris István 2 kor., P. István 2 kor., N. N. 1 kor., Ehrengruber Julia 1 kor. *Összesen 34 korona.*

Medveczky Ede gyűjtőívén: Medveczky Ede 5 kor., Z. B. 2 kor., Bakonyi Károly, Zinner Viktor, Kovács István, Timkó Miklós 1—1 kor., Bartha István, Vasváry János, Gellényi Róbert, Szabó Lajos, Bunfi József, Földes Nándor, Kozák István, Kibili József, Hottinger Lajos, Bánhidó László 1—1 kor., Dénes Kálmán 60 fillér, Baranyi Károly 40 fillér, Bogár József, Pápay, Baky, Janiga 1—1 kor., Ortutay 40 fillér, Czifra Gyula, Kuhn Ignác, Teli Ferencz, Varga Imre, 1—1 kor., Goda 50 fillér, Németh János 20 fillér, H. Kovács János, Kovácsik Pál, Czikle János 1—1 kor., Olasz Pál, Balázs János, Marinkás Imre, Tóth Máttyás, Kosztelnik András, Varga István, Dancs István 20—20 fillér, Kovács István 1 kor., Bozó István, Farkas Lajos, Marinkás Lajos 40—40 fillér, Horvát József, Vékony Sándor 1—1 kor., Kollát Mihály 40 fillér, Oláh István, Krécz László 1—1 kor., Walkerdorfer 40 fillér, Demján György, Szabó Sándor 20—20 fillér, B. Juhász János 40 fillér, Molnár Dániel 1 kor., Harmat János 20 fillér, Szabó Gusztáv 1 kor., Kovács József, Barta Imre, Pisek János, Pisuti János 40—40 fillér, Mucsi 20 fillér, Bacsó Lajos 30 fillér, Sajez János 1 kor., Hingler János, Akador József 60—60 fillér, Baranyi, Tatai János, Juhász János 20—20 fillér, Németh Sándor Vékony Károly, Szemök Sándor, Bella András 40—40 fillér, Tóth András, Tatai István, Vajda István, Botrocsáné, Balog Albert 20—20 fillér, Koszto János 50 fillér, Ritbacki I. 1 kor., Szabó I. 20 fillér, Lantos József 30 fillér, Domokos Sándor 20 fillér, Sztójka György 40 fillér, Mihály Ferencz 20 fillér, Kovács András 40 fillér, Gajda János 20 fillér, Stul András 40 fillér. *Összesen 57 korona.*

Az Arad-csanádi vasutak műhelymunkásainak gyűjtése: Merfy Béla 10 fillér, Herskovits Lajos 20 fillér, Gazday Antal 60 fillér, N. N. 1 kor., N. N. 30 fillér, N. N. 1 kor., Kermely János, Kostyál Lipót, Komáromi József, Falusy Agoston 60—60 fillér, Groth Frigyes 40 fillér, Pintér János 60 fillér, Szikora Pál, Szikora József, Wetzel János, Lakatos István 40—40 fillér, Rollman Antal, Wiris György 20—20 fillér, Kovács Márton, Kutny László, Albert István 40—40 fillér, Nyári József 40 fillér, Cseh Béla 40 fillér, Neiger József 20 fillér, Horváth Károly, Viday József 40—40 fillér, Drágos Kálmán 20 fillér, Cservény János, Kondor Sándor, Zostyák Ede, Lang József 40—40 fillér, Horon N. 20 fillér, Róna János, Pál Gyula 40—40 fillér, Kakuja Hugó 50 fillér, Polonyi István 20 fillér, Hajnal Ferencz 60 fillér, Németh Mihály 30 fillér, Nagy Jakab, Laboda Mihály 20—20 fillér, Kobrehely János 40 fillér, Klingebok Péter, Balin Károly 20—20 fillér, Kallana N. 10 fillér, Sváb János, Majláth János 20—20 fillér, Nagy Miklós 10 fillér, Szücs György 40 fillér, Baranyi Imre 30 fillér, Sofró Jakab, Szabó János 40—40 fillér, Koppándi János 20 fillér, Szűsz Antal, Bzura Viktor, Kovács Gusztáv 40—40 fillér, Bara János, Szabin János 20—20 fillér, Kralik Mihály 40 fillér, Boros Sándor, Egresy Mihály 10—10 fillér, Rácz István 20 fillér, Rácz Géza 60 fillér, Téglásy N. 40 fillér, Elischer N., Wálder Izidor

20—20 fillér, Csatlós Károly 30 fillér. *Összesen 23 kor. 50 fillér.*

Gyűjtőívvel mindenkinek, aki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

EGYESÜLETI ELET.

* **Az Oratórium-Egylet** holnap, *csütörtökön* este 8 órakor a templom-utcai fiúiskola nagytermében *próbát* tart. Az elnökség a működő tagokat ez uton is kéri, hogy a hetenkint *hét-főn* és *csütörtökön* este tartandó próbákat teljes számban és pontosan szíveskedjenek látogatni.

(*) **Az „Aradi kereskedőifjak betegsegélyző egylete“** igazgató-választmánya vasárnap, i. hó 13-án tartott ülésében egyhangulag *Kiss Dávid* drt választotta meg 1901. évre kóroda orvosnak.

Meglopott huszárfőhadnagy.

(15,000 koronás ékszerlopás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Érdekes s nem mindennapi ügy foglalkoztatja a *debreczeni* rendőrséget *Hardeck* gróf Vilmos-husár főhadnagy bőrdíjé, melyben 32,000 korona készpénz s 10,000 koronát meghaladó értékű ékszer volt, mikor Debreczenbe érkezett, ellopták.

Január 12-én, tehát szombaton este fél kilencz órakor érkezett haza Debreczenbe a gyorsvonattal *Hardeck* gróf a feleségével. A vasuti állomáson várakozó 29-ik számú bérkocsira szállottak fel. Amint elakartak indulni, *Széchenyi Pál* gróf hadnagy és *Durneis* báró főhadnagy megkérték a grófi párt, hogy, mert kocsik nincs az állomáson engedjék meg, hogy az ő szánjukon jöjjenek be. A grófék ebbe készséggel beleegyeztek. Rögtön meghagyták inasuknak *Znaminszky* Alajosnak, hogy a kisebbik ülésen levő bőrdíjót, melyben 1600 forint s az ékszerek voltak, tegye a kocsis mellé.

A szán megindult. *Znaminszky*, az inas a pályaudvarban maradt. A társaság vidáman csevegve haladt a Bika szállodáig. Itt *Széchenyi* gróf és *Durneis* báró leugrottak a szánról. *Hardeck* gróf pedig a bőrdíj után nézett.

— Hol van a bőrdíj — kérdezte a kocsistól?

A kocsis ijedten kapkodott jobbra, balra s pár percz múlva hebegve mondá:

— Elvesztett méltóságos uram. Én különben nem is láttam. Az inas nem adta ide.

A gróf ijedten kezdett kutatni nejevel együtt a szánban. Majd pár percz múlva visszahajtott a vasúthoz. Utközben találták *Znaminszkyt*.

— Hol a bőrdíj?

— Én feltettem, méltóságos uram, a kocsira.

A bérkocsis pedig akkorra már azt állította, hogy világosan emlékszik, miszerint nem kapta meg a bőrdíjot. A gróf még ekkor nem gyanakodott. Inasát felküldte a rendőrségre, hogy jelentse a dolgot. Így jelent meg azután a tegnapi lapokban az a hír, hogy *Hardeck* gróf elvesztette a bőrdíjot.

A rendőrség azonban ma egész nap nyomozott egy csendőr őrsvezetővel. A nyomozás megállapította, hogy elveszésről szó sem lehet. A bőrdíjot valaki ellopta.

Kihallgatták első sorban a gróf inasát *Znaminszky* Alajost. Tagadott. Multja azonban elárulta, hogy nem tisztakezü ember. Már volt bűnetve s kártyás ember, akinek adósságai vannak.

Utána a 29-es számú bérkocsist vették elő. Az sem vallott semmit sem. A nyomozás azonban terhelő bizonyítékokat vetett fel ellenük,

ügy, hogy kihallgatás után Znaminszkyt is és a kocsist is előzetes vizsgálati fogságba helyezték.

A bőröndben különben az ékszereken kívül 1600 forint is volt. Egy ezerforintos és 6 darab százast. Az egyik felében volt egy ezüst tokban 6 darab ezüstdelű toilett üveg E. H. monogrammal s azonkívül egy fekete irókészlet.

Dióssy főhadnagy nem kerül hadbírótság elé.

(Mese a hipnózisról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 16.

Mi történhetett a szép uhlánussal? . . . Hipnotizálták bizonyosan. Mi is így gondoljuk. Elmondjuk, miképen:

Tizenkét esztendősen lehetett akkoriban. Elkényeztetett, szép, okos fiucska. Talán a béresgyermek agyonkergetésébe, talán a latin szintaksziba, de nagyon belefáradt valamibe. Nem nézte, hogy új és finom a ruhája és hideg még a kerti gyp: levetette magát szépen s elaludt.

Alkonyodott már. A könnyű tavaszi ködből hirtelen kivált egy fehér, könnyű ruhájú kaczer mosoly nőalak. Nesztelenül, szinte látatlanul termett az alvó Viktorka mellé. Letérdelt s a fiu homlokát befödte lágy fehér kezével. Aztán halkán, csendes muzsikájú hangon beszélni kezdett hozzá. Alig hallott a beszéd, de a kis Viktor nyilván hallhatta, mert nyugtalanul vergődött s néha ijedten nyílt lágra a szeme. Ezeket mondta a könnyű ruhájú asszony:

— Látod, Viktorka, hogy félnek tőled a béresgyermek, ha játszol velük s meg-megszorítod a nyakukat s hogy csufolódnak, mikor a nevelő ur bezár a szobába s bevigyorognak az ablakon, amikor izzadva kinlódol a fió, fieri konjugálásán . . . Látod, csupa gyötrelmes dolog ez a könyv. Neked gazdag, uri papád van. Van szép ruhád, póni lovad. Szeretnek a nének, bácsik, még a kis fekete Etelka is már. Es neked mégis számszámokat kell magolni, a helyett, hogy lovagolnál a pónidon, vagy püfölnéd azokat a vásott paraszt gyerekeket. Hát ez így nem jó, kis Viktorka. Neked nem volna szabad parancsolnia annak a görbe, pápaszemes nevelőnek. Téged még a tisztelendő ur is urfinak szolít. Te ur leszel, ha nem is tudod a rendhagyó ígéket. Szép leszel, deli és gazdag. Fényes ruhád lesz, katonaruhád. Büszkén fogsz ragyogni a lovadon.

Mindenütt a kedvedben fognak járni. Nagy, nagy ur leszel. Csupa gyönyörűség lesz az életed. Czigány, pezsgő és szép asszonyok körülletted. Meg fogod ismerni az asszonyokat. Meglátod, milyen boldoggá tudnak ők tenni. Tisztelni fog mindenki, mert ur leszel. Pénzt kérhetsz akárkitől. Csókot is minden asszonytól. Különb leszel, mint a többi ember. Mintha csak a te számodra volna rendelve az élet minden gyönyörűsége. Én megígérem neked ezeket a gyönyörűségeket. Én vagyok a szerelmes, könnyelmű, szép, mámoros élet! . . .

. . . A kis Viktort késő este találták meg a kertben. Lázás volt és beteg. Sokáig feküdt. A láz talán agyacsájának is megártott. Ilyenformán történhetett — némi fántáziával — a szép uhlánus hipnotizálása egész életére. Legalább mikor felgyógyult, kijelentette, hogy katonaiskolába akar menni. Azóta pedig úgy élt, mint egy veszedelmes, csábító hipnózis elszédített

áldozata. Most ébredt fel csak, de mire felébredt, egy másféli métermázsás kassza alá került. Ez aztán agyonnyomta.

Bizony, csakugyan. A szép uhlánus hipnózis áldozata lett . . .

A kasszatolvaj főhadnagról — mint budapesti tudósítónk sürgönyzi — beigazolást nyert, hogy nem bűnös, hanem egy állandóan hipnotizált elnebeteg emberrel van a bíróságnak dolga. A budapesti törparancsnokság bírósága előtt ugyanis kétségbevonhatlan bizonyítékok fekszenek arra nézve, hogy Dióssy főhadnagy gyöngye elméjü és idegzetü, aki spiritiszta szeánszokon állandó médium volt. Ezen bizonyítékok folytán a főhadnagy ellen *beszüntették a bűnvizsgálatot* s ügyében a végtárgyalást nem tartják meg, hanem tisztí rangjától megfosztva, egy elmegyógyintézetben helyezik el.

A király és a beteg Fejérváry.

(Távirat egy berlini tanárhoz.)

Arad, január 16.

Nagy ideje, hogy nagy beteg az öreg királynak hűséges, öreg katonája, kedves minisztere, Fejérváry Géza báró. Régóta lesik aggódó szeretettel állapotának jobbrafordulását nagyszámu tisztelői és barátai. Senki több szeretettel, senki több aggodással, mint maga a király. Nem esoda hát, ha nincs kedvesebb embere Ferencz Józsefnek, mint Fejérváry Géza báró. Mindennap, de talán többször is napjában pontos jelentés megy az uralkodónak a beteg miniszterről. A jelentések elmondták bizonyára azt is, hogy a sok csatát, százféle halált látott, rettenthetetlen vén katona minő hősies nyugalommal, minő hideg bátorsággal néz szemébe az alattomos, gonosz nyavalyának is. Megtudta az uralkodó azt is, hogy a nagy szenvedés közben még tréfálni is ráért, még csufolódott is az orvosaival, amiért nem merik megoperálni. Csak éppen hogy erőszakkal nem nyomhatta kezükbe az operáló kést.

Azután nyilván elmondták a királynak, hogy a beteg, látva az orvosai „gyávagságát“, azzal a gondolatlalt kezdett foglalkozni, hogy csak az idő megenyhülését várja be és elutazik *Berlinbe, Sonnenberg* dr. professzorhoz, a híres speciálistához, aki majd megcselekszi vele azt a hiába sürgetett operációt.

Mikor ezt megtudta a király, megbizta Paar gróf főhadsegédet, hogy táviratozzon Berlinbe Sonnenberg dr. professzornak, hogy *I. Ferencz József* magyar király és osztrák császár sürgősen kéri a professzor urat, jöjjön azonnal Budapestre Fejérváry Géza báró miniszterhez, tanácskozzék az orvosaival és végezze el rajta a szükséges operációt. Mindez pedig történjék a király nevében.

Fejérváry Géza bárónak is irt ugyanakkor a főhadsegéd. Irt neki egy sürgős királyi parancsot:

Ő Felsége meghagyja Fejérváry Géza báró táborszernagynak és a magyar honvédelmi miniszternek, hogy az operációt ne *Berlinben*, hanem *Budapestben* végeztesse el.

A kemény, harczedzett, öreg katona szeméből talán most hullott ki az első könnyesepp az egész hosszú, keserves betegség alatt . . .

HIREK.

— **Ebéd a főispánnál.** Urbán Iván Aradvármegye főispánja ma déli 1 órakor ebédet adott, melyen részt vettek a következők: Goldis József püspök, Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Dálnoky-Nagy Lajos alispán, Lehman Viktor tábornok, Wachsmann Vilmos a 33-ik ezred parancsnoka, Lázár Frigyes huszárezredes, Hadfy Imre honvédőrnagy, Tallián Andor honvédhuszár őrnagy, Spalla Aurél csendőrszázados, Márk Károly államvasuti üzletvezető, Ottrubay Károly törvényszéki elnök, Kugler István kir. ítélőtáblai bíró, a járásbírótság vezetője, Meszlényi Antal dr. az ügyészség vezetője. Krausz József pénzügyigazgató, Csernovits Diodor jószágigazgató, Kristyóry János a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Méhes pénzügyi tanácsos, Keller Izso az államépítészeti hivatal főnöke, Endre Antal a folyam mérnökség vezetője, Veszprémi József a kultur mérnökség főnöke, Varjassy Árpád kir. tanácsos, tanfelügyelő, Szél Ernő postafőnök, Martini Gyula bankfőnök, Kossinszky Viktor az állami szőlőtelep igazgatója, Bonts Döme a közjegyzői kamara elnöke, Szalay Károly az ügyvédi kamara elnöke és Tisztai Lajos az Arad és Vidéke felelős szerkesztője. — Az ebédéről kimentették magukat: Vásárhelyi László, az Aradmegyei szabadalvűpárt elnöke, Csák Czirjek dr. rendfőnök, Tagányi István az aradi szabadalvű párt elnöke, Rosenberg Sándor dr. főrabbi és Stauber József az Aradi Közlöny felelős szerkesztője.

— **Katonai konferencia a Burgban.** Ma hosszantartó katonai konferenciát tartottak a bécsi Burgban a király elnöklété alatt. Jól értesült forrás szerint a konferencián a hadgyakorlatok tervét állapították meg.

— **A népszámlálás eredménye.** A népszámlálás nagy és nehéz munkája lassankint befejeződik az országban. Temesvár városának lakossága az 50 ezret felülhaladja — a katonaság létszámának betudásával az összlakosság száma 54 ezer. — Zágrábban a népszámlálás adatai szerint 57,930 állandó lakost és 1190 ideiglenes tartózkodásu egyént irtak össze. A város lakossága 1890. óta 19,188 emberrel, vagyis 49.51%-kal szaporodott. A helyőrség nincs beleszámítva.

— **Az angol királynőről.** Londonból megczafolják a lapokban napvilágot látott azon tulzott híreket, mintha az angol királyné veszélyesen beteg lenne. Tény az, hogy az öreg királyné az utóbbi napok izgalmai folytán gyöngékedik, de komolyabb veszélytől nincs mit tartani.

— **Jégünnepély.** Az aradi korcsolyázóegylet városligeti-jégpályáján csütörtökön f. évi január hó 17-én d. u. 1/2-től 5 óráig a 33. gyalogezred zenekara fog játszani. Belépti-díj nem tagoknak és nézőknek a csarnokban 60 fillér.

— **Aradmegye közgyűlése.** Aradmegye törvényhatósági bizottsága téli évnegyedes közgyűlését január 28-án d. e. 9 órakor tartja. A közgyűlés napirendjén több választás szerepel. Betöltik a Kállay Gyula lemondásával üresedésbe jött ternovai járási főszolgabírói s az előléptetések folytán esetleg üresedésbe jövő többi állást. Választanak közigazgatási bizottsági, állandó választmányi, központi és bírálóválasztmányi, népnevelési bizottsági, Bibits-alapítványi küldöttségi, kórházi, laktanyabizottsági, mezőgazdasági bizottsági tagokat, ujjaalakítják az igazoló választmányt s a járási borellenőrző bizottságokat. Egyik érdekes tárgya lesz a köz-

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utközben, kocsin, hajón, vasuton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

ésnek az alispán jelentése *Krivány*, János tlanainak elárvereléséről.

— **A kereskedelmi alkalmazottak törvénye és Aradi Kereskedők Köre.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyairól szóló törvénytervezetet véleményezés végett megküldötte az Aradi Kereskedők Körének. A kör a tervezetet tanulmányozás végett bizottságnak adta ki, s ez a bizottság *Tedeschi* Viktor elnöklésével *Wechsler* József, *Kálmán* József, *Keppich* Zsigmond, *Gebhart* István, *Weinberger* János, *Gedeon* József, *Dr. Nagy* Sándor, *Szücs* F. Vilmos, *Klein* Sándor, *Tirmann* Konrád, *Glück* Dezső, *Löwenstein* Lajos és *Faragó* Rezső ügyvezető-titkár — a napokban tárgyalta a törvénytervezetet, a melynek több részénél — így az *ünnepi munkaszünet*, a *végkielégítés és rokkantsági járulék*, az *alkalmazottak bírságolása*, a munkaidőnél lényegesebb módosításokat talált kívánatosnak. Mielőtt azonban a kör ezt a véleményt a kamarához beterjesztetné, meg akarja hallgatni a törvénytervezetre nézve *Arad összes kereskedőit*. Erre nézve a kör elnöksége a következő felhívást teszi közzé:

Felhívás Arad összes kereskedő-főnökeihez. Az aradi kereskedelmi és iparkamara megküldötte a kereskedelmi miniszter által a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyainak szabályozásáról szóló törvénytervezetet véleményalkotás végett az Aradi Kereskedők Körének. A törvénytervezet kiváló fontossága kívánatosá teszi, hogy azzal minden érdekelt kereskedő behatóan foglalkozzék és a maga nézetét nyilvánítsa. Erre való tekintetből *Arad összes kereskedő-főnökeit* közös értekezletre hívjuk meg, a melyet *csütörtökön, a hó 17-én este kilencz órakor, a Kör helyiségében* (Szabadság-tér 7. I. em.) tartunk. A tárgy fontosságára való tekintettel kérünk minden kereskedőt, tekintet nélkül arra, hogy tagja-e vagy nem a körnek, hogy ezen az értekezleten jelenjék meg. Az *Aradi Kereskedő Köre* nevében *Tedeschi* Viktor, elnök.

— **Frigyes főherczeg új palotája.** Mint értesülünk, *Frigyes főherczeg O-Tátrafüreden* pazar fényű palotát fog építtetni. A kies vidéken fekvő palota a kis *Albrecht főherczeg*, — ki jelenleg 4 éves — számára épül. *Frigyes főherczeg* nagy sulyt fektet arra, hogy a palota alapköve még ez évben lététesse.

— **Aljegyzői kinevezés.** Az igazságügyi miniszter *Marossy* Endre aradi kir. törvényszéki joggyakornokot a tordai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Papp Béla birtokát árverezik.** Már szinte elfelejtettük a szatmárnémeti rablógyilkosság felakasztott hősét, *Papp* Bélát. Csak néha jelenik meg egy-egy hír családjáról, s ilyenkor természetes, hogy ő rá is történik vonatkozás.

Ma a hivatalos lap juttatja emlékezetünkbe a bitófára került testvérgyilkos gavallért, abból az alkalomból, hogy batizi birtokára a következő árverési hirdetményt teszi közzé:

Árverés A szatmár-németi-i kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az első m. ált. bizt. társ. végrehajthatóan *Papp Béla* végrehajtást szenvedő elleni 965 korona 69 fillér tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében, a szatmár-németi kir. törvényszék területén levő, Batiz község határában fekvő, a batizi 459. számú telekjegyzőkönyvben A I. 709., 761/a, 762. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanból *Papp Béla* illetőségére 2860 korona és a batizi 460. sz. tjkvben A + 761. helyrajzi szám alatt foglalt ingatlanból *Papp Béla* felerész illetőségére az árverést 16940 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi február hónap 11-ik napján délelőtt 11 órakor *Batiz községében* megtartandó nyil-

vános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 2860 koronát és 1694 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényzcikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Szatmáron, 1900. évi december hó 14. napján. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

— **Rablógyilkosság az országuton** Röviden már jelentettük, azt a vakmerő rablógyilkosságot, mely a napokban a kis-zombori országuton történt, ahol *Börcsök* Ádám rábéi lakost kocsiján meggyilkolták és kirabolták. A bandita rémtett részleteit most a következőkben írja meg tudósítónk: *Börcsök* a napokban *Macón* járt kocsin. Utközben, amint *Zombort* elhagyta, két vándorlegény kéredzett föl a kocsijára, kiket szivességből föl is vett s utközben egyik utszéli csárdában még meg is vendégelte őket; pálinkát fizetett a didergő vándorlóknak, akik ekkor vették észre, hogy *Börcsök*nél nagyobb összeg pénz van. Félórát időztek a kocsmában s aztán folytatták utjukat. Amint kiértek az országutra, az egyik vándorló egy *bicskával hatalmas szurást ejtett hátulról* *Börcsök* nyakán s aztán lenyomták a kocsiba s a nála volt 148 forintot magukhoz véve, elmenekültek. *Börcsök* még fölkelte azután, de az országuton nem volt senki, aki segítséget nyújtott volna neki. Visszafordította tehát a lovakat, hogy a kocsmát elérje, ami sikerült is. Itt elmondta, hogy mi történt vele, de a nagy vérvesztéstől már annyira elgyöngült, hogy összeesett és rövid idő alatt elvérzés következtében meghalt. A csendőrség megindította a nyomozást a gyilkosok kézrekerítése iránt, de eddig még nem sikerült őket feltalálni. A megölt áldozat jómódu gazda volt s nagyszámu családot hagyott hátra. A csendőrség erélyesen nyomozza a gyilkosokat.

— **A tél.** A hideg országszerte egyre tart. A földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a *Duna* mellékfolyóival egyetemben jégpánczélal van borítva. *Budapest*en a víz 24 centiméternyi áradás mellett ma 74 centiméternyi magasságban áll 18 centiméternyi vastagságu jég mellett. A *Száván* is áll a jég 13 centiméternyi vastagsággal, sőt *Mitroviczánál*, ami igen ritka jelenség, 12 centiméternyi vastag jégburok mellett áll a jég. A *Mura* is beállt *Ratgersburgnál*. A *Száva* csak *Bródnál* zajlik.

— **Jégtáblával agyonütött kis leány.** Ma délelőtt a *Fehér-Kerest* szálloda *Deák* *Ferenc* utcai oldalán szerencsétlenség történt. A szálloda pinczejébe hányták be a jégtáblákat, mikor arra ment el *Lukács* *Amália*, *Lukács* *György* *Kápolna*-utcai lakos nyolcz éves kisleánya. Egy *mikalakai oláh*-legény dobálta a jégdarabokat a pinczenyíláson befelé s eközben egy jégtáblával az arra haladó *kis leányt fejbe ütötte*. *Lukács* *Mária* az erős ütés következtében eszméletét veszítette s az orvosi vélemény szerint *agyrázkódást szenvedett*. A rendőrség vizsgálatot indított annak kiderítése iránt, hogy ki volt a szerencsétlenség oka: a kisleány-e, vagy a kocsis.

— **Bankutalványok vámfizetésnél.** A kereskedelemügyi és a pénzügyminiszterekkel történt megállapodás értelmében ezentul az aranyban történő vámfizetések az osztrák-magyar bank által kiállított utalványokkal is teljesíthetők. Ilyen utalványokat a *Osztrák-magyar bank* minden

fiókjébe állít ki s azokat a vámfizetést teljesítő fél aláírásával látja el, a vámhivatal pedig készpénz helyett fogadja el. Az ez iránti rendelet a kereskedelmi és iparkamara irodájában megtekinthető és a *Pénzügyi Közlönyben* is olvasható.

— **Farkasok garázdálkodása.** Biharvármegyében a téli hideg vakmerővé teszi a farkasokat. *Szaniszló* községből *Lakatos* *János* gazda feleségével együtt gyalogszerrel igyekezett *Petribe*. Utközben farkas támadta meg őket. A fenevad átharapta a férfi nyakát. Az asszony ennek láttára ájultan összerogyott. Szánkón arramenők kergették el a fenevadat és magukkal vitték a férfit, aki már elvérzett és az asszonyt, aki szintén halott volt. Kiderült, hogy félelmében szívvelütés érte. *Bolázsházán* egy ötéves kis fiut a ház elől ragadott el a farkas. A fiu szülői a nyomokon rátaláltak a helyre, ahol a farkas a fiut fölfalta.

— **Vilmos császár és Saladin szultán.** *Damascusból* írják, hogy ott nagy ünnepélyesség keretében tették le a német császár által ajánlékozott nagy bronz koszorút *Saladin* szultán, oroszlánszivi *Richard* császár hős ellenfelének sírjára. A koszorút *Beyruth* német consul német tengerész tisztek kíséretében tette le.

— **Tilos a politizálás.** Nagy feltűnést keltő leiratot kapott a zágrábi kereskedelmi és iparkamara a horvát tartományi kamarától. Egy zágrábi sürgönyünk szerint a kereskedelmi kamarát a leirat a legerélyesebb hangon arra figyelmezteti, hogy jövőben tartózkodjék minden politizálástól és csak azon dolgokkal foglalkozzék, melyeket a törvény ügykörébe utal.

— **A francia önkéntes tüzoltókról.** Párisból írják, hogy a francia kamara ma tárgyalta azon javaslatot, amely szerint az önkéntes tüzoltók, ha oltás közben szerencsétlenül járnak, úgy betegségyt, esetleg nyugdíjat kapnak. — Huszonöt éves szolgálat után a tüzoltók szintén nyugdíjat huznak. A költség 1.200.000 frank összegben egy tüzbiztosító társaságnál fizetendő évi díjból lenne fedezendő.

— **A mérgekeverő bűnhődése.** Palánkán tegnapelőtt *virradóra* *Mityin* *Szavéta* 60 éves kuruzsló asszonyt meggyilkolva találták lakásán. A meggyilkolt nemcsak falujában, hanem messze vidéken mint híres javasaszony volt ösmeretes. Lakásán egész halmaz gyógyszer és mérges anyag volt fölhalmozva, a hozzáforduló asszonyok és leányok számára, a kik bűnös szerelmök következményeitől akartak megszabadulni. *Bozsity* *Jovánna* is igénybe vette a kuruzslónő segítségét, de a dolog olyan szerencsétlenül ütött ki, hogy a páciens néhány napi szenvedés után meghalt. *Bozsity* csak a felesége halálos ágyán tudta meg, hogy *Mityin* *Szavéta* okozta az asszony szerencsétlenségét. Ekkor azt mondta a kuruzslóasszonynak:

— Ha a feleségem meghal, te sem fogsz élni.

Mikor aztán az asszony meghalt, az elkeseredett férj még az éjjel fölkereste a lakásán *Mityin* *Szavétát*, s felköltötte, hogy jöjjön a feleségéhez. Mikor pedig a vénasszony ajtót nyitott, *Bozsity* torkon ragadta és egy baltával *ketté hasította a fejét*. A gyilkosság után a holttestet bevonszolta a szobába, az ajtót kívülről rázárta, — aztán pedig hazament és intézkedett a felesége eltemetése iránt. — Másnap reggel, a mikor a gyilkosságra rájöttek, a gyanu rögtön *Bozsityra* hárult, mert többen hallották *Bozsity* fenyegetését. — Nem is tagadta a gyilkosság elkövetését, csupán arra kérte a vizsgálóbíró, hogy addig ne zárassa el, míg a feleségét el nem temették. Ezt a kérelmét azonban nem teljesítették.

— **Tüzkár egy muzeumban.** Berlinből sürgönyzik, hogy a pathologiai intézetben nagy tűz ütött ki. A gyorsan terjedő tűz áldozata lett az anthropologiai gyűjtemények pótolhatatlan nagy része.

— **Történet egy dús gazdag cigányról.** A tragikus módon elhunyt Lukács Béla több érdekes történetet írt ifjúkorában a bányászéletről. Az egyikben egy aranymosó cigány kütönös esetét meséli el, hogyan gazdagodott meg s hogyan okozta halálát a telhetetlensége.

Ugy történt az eset, hogy az öreg cigány, valahol az erdélyi havasok között sokáig hasztalanul kereste az aranyat a folyó iszapjában. Reggeltől estig ott állt kunyhója előtt egy fasztalkánál, amelyre egy avult pokróczdarab volt terítve. Rá-rá dobott erre a pokróczra egy lapát iszapot, azután néhány dézsa vizet öntött rá. Az iszapot levitte a víz, de aranypor csak egy-két szem ha maradt a posztón. Egy napon óriási vihar kerekedett s a hegy, amelynek tövében az ő kunyhója épült, megindult — s folytonosan a völgy felé szállt alá. A borzasztó felhőszakadás meglágyította az anyagot, a sok hegyi folyam, vízmosás és szakadás megingatá alapjában s most az egész hegytömeg a mélység felé csuszott. A fauszató csatorna is utat tört magának és terhes árjával a kunyhó felé tartott. Néhány pillanat múlva a cigány kunyhójának nem volt semmi nyoma. Csunya iszap-tenger volt a helyén, s e sártenger felszínén ezredéves fenyők s óriási kitépelt fák usztak. A cigány ezután beszegődött a közeli bányában munkásnak, de ott majdnem megölte egy bányaszerencsétlenség. Megrémült ekkor a föld alatt való munkától s inkább koldulással tengette az életét. Bolyongása közben elvetődött arra, ahol valaha kis kunyhója állt. Látja, hogy már elhúzódott onnan a szennyes víz s a romokat halavány csillogó iszapréteg fedi. Vizsgálni kezdte az iszapot s azt tapasztalta, hogy nagyon hasonlít ahhoz, amelyből ő egykor a legtöbb aranyat mosta ki. E sajátságos sejtelemtől buzditva, egy csomóba gyűjtötte az iszapot, mely a kisebb kődarabokat sodort a víz árája. A cigány nagyon hasonlónak találta a kődarabokat a legjobb minőségű bányakőhöz. S midőn az egyik darabról lemosta a reá ragadt iszapot, szép, tiszta, csillogó aranyat talált benne. Gazdag aranytartalmu volt az egész kőhalmaz, melyet az aranytartalmu hegyekről le, s a kunyhó falai közé sodort a havasi roham szeszélye. Egy percczel előbb még az óhenhalással küzdött, most dús gazdag volt. Az új, a pazar és fényes életet csak megkezdni volt neki nehéz. Elhagyta a vidéket, elment a leggazdagabb bányavárosba s ott települt le. Egyelőre nagyon nehéz volt neki, de csakhamar rendes kerékvágásba jött a boldog élet. A dús gazdag cigány nagyon híres ember volt e vidéken. De amilyen sajátságos volt az élete, olyan sajátságos volt halála is. Egy lakoma alkalmával, melyet a vendégei tiszteletére rendezett, sehogysem izlett neki az étel. Unta már még a legizlettebbet is.

— En már mindenfélét ettem! — kiáltott fel egyszerre. — Csak aranyat nem ettem még. Na, most megpróbálom, hogy izlik.

S előhozván egy üveg poraranyat, az ételt gazdagon megaranyozta — és megette. Reggelre meghalt tőle.

— **Mély alvás.** Tarnopolban egy *Köppel* nevű kereskedő nyolcz éves kis fia ezelőtt két héttel mélyen elaludt és azóta nem tudják felkölteni. A mélyen alvó gyermeknek szívverése teljesen normalis; az orvosok mesterségesen táplálják a gyermeket.

— **Szerencsétlenség vadászat közben.** *Lócséről* telegrafálják, hogy *Gábos Gyula* tátrafüredi fürdőigazgató ma vadászat közben véletlenül elbotlott, miközben fegyvere elsült és a golyó hasába furódott. A szerencsétlen ember rögtön meghalt.

— **Hajsza egy betörő ellen.** Párisból írják, hogy *Sainte Savinebe*, *Coquard Izidor* 62 éves betörő, midőn a csendőrség elakarta fogni, lakásába menekült s ott formálisan eltorlaszolta magát, minden közeledőt lelövéllel fenyegetett. Egy munkás, névszerint *Volflag*, az ajtót betörte erre *Coquard lelötte*, épp úgy reá lőtt több

gyermekre, kik házat kövekkel dobálták meg. Erre a katonaság és csendőrség ostromolni kezdte a új „*Fort Chabrol*“ t s *Driant* őrnagyinak, az elhalt *Boulangier* hadügyminiszter vejének sikerült a katonákkal a házba törni. *Coquard* erre föbe lötte magát.

— **Lövöldözés véletlenségéből.** *Borosjenői* tudósítónk írja, hogy *Nagy József* ottani gazda embert saját udvarán *Vagyan György* egy pisztolylyal meglötte. A golyó *Nagy Józsefnek* a vállán furódott keresztül. *Vagyan* azt állítja, hogy ő csak lövöldözött s távolról nem akarta *Nagy Józsefet* meglőni. A tettest feljelentették a járásbírósnál.

— **Halálos lövőség.** *Goldstein Bertalan* 17 éves fiu ma reggel befogásra ké-zült a budapesti *Ludoviceum-utca* 10. sz. alatti házban, hogy *Ludovica* tejét széthordja. E közben a ló mellbe rugta, s oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy mire megérkezett az orvosi segítség, a fiatal ember kiszenvedett. Holttestét a bonczoló intézetbe vitték.

— **Baleset.** *Gálsik Pál* maglódi születésű 27 éves kocsiutó, ma reggel a feletti pályaudvarban szerencsétlenül járt. Tolatás közben két kocsi közé került, amelyek ütközői megnyomták, a kocsik kerekei pedig elvágták jobb lábszárát. Haldokolva került a Rókus-kórházba.

— **Menyecske kisbíró.** A modern társadalomban immár nem meglepő, ha egy nő orvosi vagy ügyvédi diplomával kezében a tudományos pályára lép, s részt követel azokból, melyek eddig kizárólag a férfiak értelmi képességében összpontosultak. A rohamosan fejlődő nőemenczipálció mélyen bevilágította a női képesség gazdag és termékeny világába, s a tudományos haladásnak sok egészséges és hasznos erőt szolgáltatott. Ezen közleményben ugyan nincs meg a szoros összefüggés a női tehetség ebbeli sikeres fejlesztésével szemben, miután a legalsóbb néposztály életében szerepel, s bizonyára nem az értelmi fejlődés ténye hozta létre, hanem érdekes azért, mert hasonló esetet az elmúlt idők krónikája alig jegyzett fel. Az eset nem egyéb, mint hogy a kivándorlás a községekben oly helyzetet teremtett, hogy férfiak hiányában az abaujmezei Rankfüreden újévtől *menyecske kisbíró van*, a ki ebbeli feladatát azóta közmegelegetés kíséretében teljesíti.

— **A párisi kiállítás — képekben.** Pár nappal ezelőtt egy nagyon érdekes photoplasztikummal szaporodott meg a helybeli látványosságok száma. A *Salacz-utczában* egy photoplasztikont állított fel idegen vállalkozó s negyven sikerült fényképfelvételben a párisi kiállítás megragadóan szép részleteit tárja szemünk elé. — Aki látta a párisi kiállítást, annak kedves emlékeket fog felidézni a ki még nem látta, annak különösen tetszeni fog az a varázslatosan szép sok látnivaló. A képeket hetenkint kétszer fogják változtatni.

— **A naturalizmus diadala.** Párisban ismét felelevenítettek a *Porte Saint-Martin* színházban *Zola* dramatizált regényét, *l. Assomoir* (A pálinka). *Guitry* aki *Coupeau* szerepét adta, közbámulatot keített verisztikus játékaival és ruházataival, de mégis akadt néhány francia újság, amely azt írta *Guitry*ről, hogy nem munkás volt a darabban, hanem oly válogatott volt az öltözéke, mint egy világié. A színész elhatározta hogy majd meggyőzi szigorú kritikusaikat az ő igazáról, és ez sikerült is neki. Színpadi ruhájában járkált napokon át Páris külvarosaiban, különösen a gyárak körül, szóba elegyedett a gyári munkásokkal és ezek közül egyetlenegy sem vette benne észre a színészt. Majd fogadást ajánlott *Jules Huret*-nek, a *Figaro* munkatársának, hogy *Suzanne Després* az *Assomoir* másik főszereplőjének társaságában bejárja Páris munkásnegyedét és egyetlen egyszer sem látnak benne és *Després* kisasszonyban mást, mint munkást és munkásnőt. Így is tettek. A színész két munkászubbonyban kopott külsővel, a hölgy pedig a párisi lányokat jellemző egyszerű, de izléses ruhában bolyongtak heteken át a kávéházakban, paroláztak a munkásokkal, egy pillanatra sem estek ki szerepiükből. Meg is nyerte *Guitry* a fogadást. Nevetve mesélte, hogy mosdatlan szájakból oly megjegyzéseket is el kellett hallgatniok, hogy

örökösen *Després* kisasszonytól félt, akinek nem egyszer végtelenül kínos volt a fenséges nép szabad nyelve.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Durator** által a cipőtalp egyszerű bekenésével *ötször* oly tartós és vízátlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon is sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nemsokára. Ara 1 és 2 korona. Póstan 1 kr. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Durator-gyár, Budapest, Lipótkörút 3. Kapható azonban mindenütt.

2921

Klub ur és Zsúr asszony.

— Egy kis elmélkedés. —

Arad, január 16.

Legelőkelőbb ismerőseinket van szerencsénk üdvözölni: *Klub* urat, az érdemes gentlemant és mélyen tisztelt nejét: *Zsúr* ó nagyságát. Mindenütt találhatók, csak otthon nem. Ők reprezentálnak, a nyilvánosság porondján éneke. Szükséges ez és gazdaságos. Ez tartja fenn az összeköttetést, a melyből viszont megszületik a protekció és a karrier.

Az apa egyik felé, az anya másik felé, a gyermekek, a hány annyifelé. Egymás unalmas és kedvetlen képét miért néznék; van már egymáshoz régen szerencséjük. És amíg *Zsúr* asszony eleget tesz a társadalmi kötelezettségeknak, *Klub* ur sem marad tétlen. Ugyancsak híven megüli a kártyaasztalt, nem passzióból, uri időtöltésből, hanem kényszerű számításból: hogy tudniillik kinyerje a holt napi költségeket.

Mindenkit eltölt a pénzszerzés vágya. Vagyont akart gyűjteni a férfi, a háztartásban spórol az asszony, jó pártit vadász a leány és jó hivatalt az urfi, vagy fényes házasságot. De azonközben mind egyik dobálja a pénzt. Nappalt csinál az éjjelből, nappalra, a köteleességteljes idejére pedig fáradt és kimerült.

Csak le kell rázni minél előbb a rendes napi foglalkozást. Ebben szükségtelen kitűnni, mert későre ígér jutalmat, előremenetelt: még ma, vagy legkésőbb holnapra kell a jobb sors s ezért érdemes a vabankot tovább játszani. De a vabankhoz első sorban bank kell: a kinek nincs pénze, annak nem osztanak kártyát, a kinek nincs kártyája, az elesik még reményétől is a nyereségek. Tehát pénzt, pénzt! Ide vele, mi van eladó.

Kisdéd örökség, szülőktől maradt emlékek. Hamar készen vagyunk vele. Mi van még nagyobb drágaság, a miért pénzt adnak? Bizalom, tisztesség, hivatalos pártatlanság, befolyás, ártatlanság. Ki a vásárra! Nincsen inkompatibilitás! Elni kell! Aki többet ad érette: viheti! Viszi is már. Nyomában a megbánás, a súlyedés, a dráma, az elcsüggedés, a büntetés.

Klub ur is, *Zsúr* asszony is tudja, mondja is a másiktól az ő háta mögött, erején túl költekeznek, hogy nevetségesen nagyozol, hogy ennek nem lehet jó vége, talán önmagára nevezte ki is van kövezve jó szándékkal, mint a pokol tornácza. De nincs meg senkinek az erkölcsi bátorsága, hogy magának oda kiáltssa és más előtt is bevallja, hogy szegények vagyunk, rossz uton járunk, fogjunk kezét mindnyájan, térjünk vissza a régi, meleg családi tűzhelyhez, az otthon kultuszához, a nyugodt élethez, a kitartó munkához, a porhintő szélhámosság megvetéséhez.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 19. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — Az arad-gáji önkényes tűzoltókar táncestélye (Gáji községi iskola.)

Január 26. Az aradi posta- és távirba altisztek táncestélye (Fehér kereszt.) — Az aradi iparosifjak önképző-

és betegsegélyző-egyletének szórakoztató estélye (Arona-épület.)

Január 27. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Február 2. Tanítók bálja (Polgári iskola.) — Az aradi hivatalos bálja (Szinházi sörcearnok.) — A Máv. állászték táncestélye (Központi szálló.)

Február 3. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Február 9. Az aradi iparosok táncestélye (Pehér Kereszt.)

Február 16. A Máv. aradi fiókműhely munkásainak táncestélye (Városliget.)

(=) **Protestáns-bál Aradon.** Már-már azt kellett hinnünk, hogy az ideai farsang bál nélkül mulik el. A megye-bál, a menyecske-bál csak jámbor óhajlás maradt s a terv még kivitelének megkezdése előtt hajótörést szenvedett. A két év előtti fényes sikerű protestáns-bál még emlékezetében van mindazoknak, kik azon részt vettek. Bizonyára az idein is összegyűlik ismét az kedves, fesztelen társaság, melyhez Aradnak színe-java tartozik. A bál rendező bizottsága alakulóban van s első értekezését f. hó 19-én szombaton d. u. 6 órakor a Központi Szálloda egyik külön földszinti helyiségében fogja megtartani. A bál február 16-ára van tervezve.

(=) **Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete** január hó 20-án, vasárnap az egylet saját helyiségében Andrassy-tér 20. szám alatt, (Aréna-épület) műkedvelői előadás, dal-, zene- és szavalattal egybekötött szórakoztató estélyt rendez a következő műsor mellett. 1. Dal. Eneklí a dalárda. Karnagy: Kovács Pál ur. 2. Szórakozott kisasszony. Monolog. Előadja: Szöllösi C. k. a. 3. Tetemre hívás. Ballada. Arany J-től. Szavalja: Kovács S. ur. 4. Humoros versek. Petőfi S-tól. Előadja: Eibenschütz A. ur. 5. Gordonkaszám. Előadja, Kovács Pál ur. 6. Végszó, költemény Petőfi S-tól. Szavalja Kocsis I. ur. 7. Eladó monolog. Irta: Bársony I. Előadja: Kovács L. ur. 8. Dal. Eneklí a dalárda. Karnagy: Kovács Pál ur. Ezt követi a Jeremiás siralmi című egy felvonásos bohózat.

(=) **Vasuti munkások tanczvigalma.** A Máv. aradi fiókműhely munkásai a munkanélküli munkások felsegélyezésére február hó 16-án, a városliget villanyvilágítással ujonnan berendezett dísztermében, Erdélyi Tóni cigányzenekara közreműködése mellett jótékony célú zártkörű táncmulatságot rendeznek. Belépti-díj: 1 kor. 40 fillér, családjegy 2 kor. 40 fillér. Jegyek előre válthatók Keppich Zs. üzletében és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 és fél órakor.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Csalás részvényekkel.** Abban az időben, mikor a mármaros-szigeti néppank már a bukás szélén állott, 1897. márczius havában Weisz Mór mármaros-szigeti kisiparos elment Budapestre és beállított egy fűszer-nagykereskedő céghez, hogy ott nagyobb megrendelést tegyen. Azt mondta, hogy apósa Mármaros-Szigeten a kaszárnya szomszédságában fűszeres boltot akar nyitni, de ezeitől nincs pénze, csupán 35 darab mármaros-szigeti néppank részvényt ajánlhat föl a bevásárlási összeg fedezésére. A cég tudakozódott a néppank részvényeinek az értéke felől. Azt a választ kapta, hogy azok két-három év előtt a részvények százalékat jövedelmeztek. Erre az információra 2076 frt értékű kávét, cukrot, teát adtak neki. Weisz pedig Páll Manóval együtt, ki a vállalkozáshoz szükséges részvényeket rendelkezésére bocsátotta, rögtön egy másik kereskedőhöz vitette az árut és potom áron tudott rajta. A cég csupán néhány hét múlva jött rá, hogy a részvények a semminél is kevesebbet érnek. Erre aztán érdeklődni kezdett Weisz és Páll iránt és csakhamar megtudta, hogy egyik se kereskedő. Erre mindkettőt feljelentette család büntette miatt. A budapesti törvényszék Weiszt is, Pállt is 2 évi fegyházzal büntette csalás miatt. Az ítéletábla III-ik tanácsa Horváth táblai bíró előadása alapján a törvényszék ítéletét ma helybenhagyta.

§ **Ügyvédek párbaja.** Dr. Eisler Ignác és dr. Perényi Lajos törökkanizsai ügyvédek tavaly tavasszal kardpárbajt vívtak egymással, amiért Perényi egy a nagyikindai törvényszék

előtt folytatott polgári perben a tanukihallgatási jegyzőkönyvek felett beadott észrevételeiben sértő és gyanúsító kitételekkel illette Eisler. Eisler felhívta kollegáját, hogy sértő és gyanúsító kifejezéseit alkalmas nyilatkozatban nyilvánítsa rágalomnak és azokért kérjen bocsánatot. Perényi erre nem lévén hajlandó, fegyveres elégtételre került a sor, a melyben mindketten jelentéktelen sérülést szenvedtek. A nagyikindai törvényszék párviadal vétsége miatt felelősségre vonta őket és mindkettőjüket 14—14 napi államfogházra ítélte. Az ítéletet úgy a szegedi tábla, mint ma a kir. kuria III-ik büntető tanácsa Keömléy bíró előadása alapján megerősítette.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 16.

Déltőzsde. Buzakinálát kielégítő, vételkés nyágon gyöngö. Bányadt irányzat mellett 9000 métermázsza került forgalomba, 2 1/2 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek tartottak időjárás hideg.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.52—7.53
Buza októberre	7.62—7.63
Rozs 1901. áprilisra	7.36—7.37
Zab 1901. áprilisra	5.94—5.95
Tengeri 1901. májusra	4.97—4.98
Repcze augusztusra	12.75—12.80

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.52—7.53
Buza októberre	7.63—7.64
Rozs 1901. áprilisra	7.34—7.35
Zab 1901. áprilisra	5.93—5.94
Tengeri 1901. májusra	4.97—4.98
Repcze augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	661.75
Magyar hitelrészvény	669.50
Leszámitóbank részvény	419.—
Rima-Murányi vasmű részvény	463.50
Oszták-magyar államvasuti részvény	666.75
Közuti vasut	579.50
Városi villamos vasut részvény	292.—

S z e s z ü z l e t.

— Január 16. —

Mai jegyzéseink: Készárt nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 70, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon fölül sulyban 90 — 92 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon fölül sulyban 95 — 96 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 92 — 94 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 90 — 92 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon fölül sulyban 88 — 90 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 80 — 84 fillérig.

Sertéslétszám. Január 12-én volt készlet 31070 darab, január 13-án fölhajtatott — darab, január 13-án elszállított 430 darab, január 14-én maradt készletben 30640 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1901. január 16.

Magyar aranyjárdék 4%	116.75
Magyar koronajárdék 4%	92.25
Magyar arany 4 1/2%	120.—
Magyar ezüst 4 1/2%	100.—
Magyar keleti vasut	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.65
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	165.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	140.—
Oszták papírajárdék	98.15
Oszták járdék ezüst	98.—
Oszták járdék arany	117.25
Koronajárdék	98.25
1860-iki államsorajegy	136.50
Oszták-magyar bankrészvény	1700.—
Magyar hitelbank részvény	669.50
Oszták hitelintézet részvény	662.25
Oszták-magyar államvasut	667.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.18
Német birodalmi márka	117.65
Pondon	240.60
Láris	95.80

Buzaárak Amerikában.

(A Magyar Távirati Iroda kábeljelentése.)

— Január 16. —

New-York:		15-én cent.	16-án cent.
Buza (per loco)		81	79 3/4
januárra		79 1/2	78 3/4
februárra		81	79 3/4
márcziusra		81 3/4	80 1/2
májusra		80 3/4	75 3/4
Tengeri januárra		46	46
márcziusra		44	44 3/4
májusra		45 3/4	43 3/4
Chicago:			
Buza januárra		74 1/2	72 3/4
márcziusra		77	75 1/2
Tengeri januárra		36 1/2	36 3/4

= **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Goldberger Mavro bórkereskedő Zágráb. — Fürst Jakab, Nyitra. — Achtner György, Irdning. — Schusztar György, Bécs. — Székelyhídi János, Nagy-Enyed.

KÜLÖNFÉLEK.

□ **Apróság.**

Fiatalember. Jó üzletet ajánlok önnek, de ehhez sok pénz kell.

Kereskedő. Ha jó üzlet, belemegyek ötvenezer forintig. Beszéljen.

Fiatalember. Adja hozzám nőül a leányát.

□ **Szép asszony, mint kísértet.** A angol lapok kedves anekdotát elevenitenek fel az angol királynőnek Dél-Afrikában elesett unokájának, Krisztián Viktor hercegnek életéről:

A herceget mintegy öt esztendővel ezelőtt, mikor expedíciót vezetett az asantiak ellen, Fokvárosban a Cap Coast kastélyban szállásolták el. Környezetében figyelmeztették, hogy a kastélyban nem jó lakni, mert ott szellemek járnak éjjelente, különösen pedig az elhunyt, életében világszép Laudon Erzsébet szelleme szokott kísérteni. A herceg babonás komornyikja minden ékesszólását elővette, lebeszélni akarva fenséges urát arról, hogy a hirhedt kastélyba menjen lakni, mert el lehet készülni a szép Erzsébet látogatására. A herceg mosolygva nyugtatta meg az aggódó komornyikot:

— Csak ez a baj?! Csak jöjjön önagsága. Szép asszony még kísértet alakjában is nagyon kellemes látogató.

□ **A kíváncsi unoka.**

— Nagymamuka, ha te a menyországba jutsz, te is hárfázol majd az angyalokkal?

— Valószínűleg fiacskám.

— Hát akkor miért nem veszel hárfaleczkét?

□ **Keresztelő a fürdőben.** Londonnak egyik nagy, nyilvános fürdőjében tömeges keresztelő volt a napokban. A pap — természetesen — amerikai: Dowies doktor, egy amerikai szektának a vándor-apostola, aki hetek óta toborozza már Londonban egyedül üdvözítő válása számára a híveket. Prédikációiban örökösen arról beszélt a doktor ur, hogy neki és szektája papjainak emberfölötti hatalma van: ráolvasással, áldásokkal, bibliai idézetekkel képesek visszaadni beleg embertársaiknak egészségét. Az apostol szerzett valami kétszáz hívőt, elvitte őket egy nagy fürdő uszodájába, ő maga felállt a nagy ugródeszkára, és fürdőruhában tartott épületes beszédet, a hívek ugyancsak uszóruhában aláhuktak egyszer a vízben, Dowies mormogott valamit, s a hívek — leginkább hölgyek — egyházi éneke után a szertartásnak vége volt.

□ **Apróság.**

Komornyik: Báró ur, már két hónap óta nem kaptam egy krajczár fizetést sem, bocsánatot kérek, de...

Báró: Semmi de, — én megbocsátok.

NAPIREND.

Január 17. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Antal remete. — Protestáns naptár: Antal remete. — Görög keleti naptár (Január 4.): 70 apostol. — A nap két 7 óra 27 perccel, nyugszik 4 óra 21 perccel. — A hold két 4 óra 35 perccel, nyugszik 1 óra 26 perccel.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 778 0 milliméter, délután 2 órakor 775 8 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor 0° — 10 0, délután 2 órakor 0° — 6 5. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 2, délután 2 órakor EN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, ködös, délután 2 órakor borult, ködös. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagy, jelentékeny csapadék nélkül, ködös, borulás, hőemelkedés.

Szabadságharozli emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekiyemúzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 18. A Kölcsey-egyesület hangversenye egybekötött fölölvásó-estéje délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

Január 23. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Január 24. A Meteor kerékpárklub közgyűlése este 8 órakor (Vass-kávéház.)

Január 26. A nagy-buttyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Január 27. A németügyi takaré- és segélyegylet mint szövetkezet közgyűlése délután 1 órakor. — A Soborsini takarékpénztár közgyűlése délután 3 órakor.

Január 28. Araemegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 29. Az aradi vízvezeték művek részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi első takarékpénztár.)

Január 30. A tisztviselők fogyasztási szövetkezetének rendkívüli közgyűlése délután 5 órakor (Városház.) — Körorvosválasztás Petrisen. — A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Február 3. Burmester Willy hegedűművész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 4. Az első arad-szent-mártoni takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Körjegyzőválasztás Kujeden.

Február 6. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Február 11. Körállatorvosválasztás Szemlakon.

REGENY-CSARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Irtá: Sudermann Hermann.

Fordította: Hellerné-Oláh Margit. (25) 3

(Folytatás.)

XIII.

Másnap mikor Pali felébredt, anyja ágya mellett ült.

— Már felkeltél? — kérdé csodálkozva.

— Nem tudtam aludni, — felelé anyja halk hangjával, mely mindig bocsánatot lát-szott kért, hogy a világon van.

— Miért nem? — kérdé Pali.

Anyja nem felelt, de haját simogatva bánatosan mosolygott; ekkor Pali tudta, hogy az ikrek fecsegték s hogy a bánat ő miatta nem hagyta anyját aludni.

— Nincs miért bánkódn, kedves anyám, — vigasztalá Pali, — kinevettek egy kicsit, — de egyéb nem történt.

— Elzabeth is? — kérdé anyja aggódó szemmel.

— Nem, az nem — felelé Pali, de — — elhallgatott s ismét a fal felé fordult.

— De? — kérdé az anya.

— Nem tudom mi, — mondá Pali, — de mégis van egy „de”.

— Talán igaztalan vagy iránta, — szólt anyja — lásd ezt küldte neked nővéreiddel.

S egy hosszukás, selyempapirba burkolt tárgyat vett ki a zsebéből.

Fuvola volt benne ébenfából, ezüst billentyűkkel.

Pali elpirult szégyenletében s örömeiben, de öröme csakhamar véget ért s a fuvolát nézgetve, szólt halkan: — Mit tegyek vele?

— Megtanulsz rajta fuvolázni, — felelé anyja büszkén.

— Már késő, — mondá Pali, szomorúan rázva fejét — most más, előbbrevaló dolgom van.

Nem akarta már eltemetett érzeményeit sirjokból felébreszteni újból — —

— No, te szépen beleszútl, a mint hallom — mondá atyja később a reggelinél.

Pali csendesen mosolygott s apja mormogott valamit a becsületérzés hiányáról.

Az ikrek nagy álmódó szemekkel jártak-keletek s ha egymásra néztek, a boldogság fénye sugárzott arcukról. Ezek legalább boldogok voltak. — — —

Hét hét után mult. A termés szerencsésen a színbe került, Pali fáradhatatlan szorgalma által. Áldott, bő esztendő volt, minőt már régóta nem értek. Az apa máris számított, hogy fordíthatná legelőnyösebben a termés árát turiaspekulációjára.

Régi módján henczegett s mennél kevesebbet hallott most Douglas urról, annál többet dicsekedett a korcsmában az ő áldásos részvételével.

Miután már ráadta magát a szédelgésre minden hazugságát ujjal, nagyobb kellett takargatnia.

Ha Douglas türelme még oly nagy volt is, — végre mégis csak megsokalta a visszaélést, melyet Meyhöfer az ő nevével üzött.

Augusztus vége felé, egy délelőtti nap, midőn Pali Randsusz Mihályval, a béressel egvűtt az udvaron dolgozott, meglátta a szomszéd magas alakját a pusztán keresztül egyenesen házuk felé tartani.

Megijedt, ez semmi jót sem jelenthetett.

Douglas nyájasan kezét nyujtá, de szemei szürke, bozontos szemöldöke alatt vészjóslólag villogtak.

— Ithon van az atyád? — kérdé ingerült és haragos hangon.

— Igen is, a szobában van — felelé Pali elfogultan — ha megengedi, hozzá vezetem.

Atyja meglátva a vendéget, kissé zavartan ugrott fel székéről, de magát rögtön összeszedve, visszanyerte hencző hangját s így kezdte:

— Ah, jó, hogy jött uram, beszélni valóm van önnel.

— Nekem is önnel! — felelé Douglas, óriási alakját Meyhöfer előtt felegyenesítve. — Hogy jutott ön hozzá kedves barátom, hogy így visszaéljen az én nevemmel?

— Én — az ön nevével! — uram — hogy meri — — Pali, erjed ki!

— Maradjon csak itt. — mondá Douglas, Palihoz fordulva.

— Én azt mondtam, hogy kimenjen! — ordítá az öreg. — Talán még ur vagyok a házamban — vagy mi?

Pali kiment.

A sötét tornácson anyjával találkozott, ki kezeit tördelve, meredten nézett az ajtóra.

Palit meglátva, könyekre fakadt.

— Ez egyetlen barátunk van s még azt is eljátssa — zokogá s fia karjaiba roskadt, görcsösen összerendezve, mikor a két férfit szitkozódni hallá.

— Jer innen el anyám, — kérte Pali — hasztalanul izgatod fel magadat, mert úgy se segíthetünk.

Ellentállás nélkül hagyta magát elvezettetni hálószobájába a szegény asszony.

— Adj egy kis eczetet — kérte fiát — különben összeroskadok.

Pali eczettel dörzsölé homlokát s ezalatt tulhangosan beszélt vele, nehogy meghallja a két férfi kiabálását.

Hirtelen az ajtók becsapódtak — egy ideig csend lett. félelmes csend — aztán láncz csörgése hallatszotts atyja dühtől rekedt hangja:

— Rajta Szultán, rajta!

— Az Istenért, a kutyát uszítja rá! — kiáltá Pali, kirohanva az udvarra.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 16. —

Fehér Kereszt szálloda. Fortman József utazó Budapest. — Kux József utazó Budapest. — Reif Simon utazó Bécs. — Bleier Manó utazó Budapest. — Brück Sándor utazó Budapest. — Zucker H. M. utazó Budapest. — Weisz Lipót utazó Temesvár.

— Glauber József utazó Bécs. — Steinberger Samu utazó Bécs

Központi Szálloda. Brády Attila járásbíró Brád.

— Müller György titkár Szabadka. — Vida István kincstári ispán Rékás. — Deutsch Samu utazó Bécs. — Keppich József utazó Budapest. — Róna Hugó utazó Budapest. — Grossman Miksa utazó Budapest. — Grün Gyula utazó Bécs. — Hentschl Jó-

zsef utazó Bécs. — Pick József utazó Temesvár. — Vogel József utazó Budapest.

Vass Szálloda. Mayer Armin utazó Bécs. — Roconez József kereskedő. — Szedlacsek I. utazó Bécs. — Halász Mór utazó Budapest. — Pies Ignátz kereskedő Orosháza. — Kemendy Árpád hivatalnok Budapest. — Steiner József utazó Bécs. — Kóribl József kereskedő Budapest. — Grosz Mór utazó Budapest. — Berger Károly utazó Bécs. — Rauchbauer Nándor magánzó Uj-Szt.-Anna. — Ben-csek Viktor utazó Bécs.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinól reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinon délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	8.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 106. sz.

Páros

Csütörtökön, 1901. évi január hó 17-én

Éjfél után.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Hajó Sándor.

SZEMÉLYEK:

Füzes Róbert Palágyi L.	Blanka, neje	Turchányi O.
Ella, neje . . . Angyal Ilka.	Halmos Jenő	Nemes S.
Nelly . . . . . Menszáros M.	Szeredi	Erczkövy K.
Emődi Vilmos László Gy.	A háziúr	Czakó V.
Mereánszky . Mezei Péter.	A kisasszony	Parlagi K.
Paulich Akos Bács Károly.	Egy ur	Szadai F.
Sárközy . . . Fenyéri Mór.	Házmaster . . .	Hegyesi Gy.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

J. Glück Károly urnak,

a mézáros és hentes iparosok elnökének

Aradon.

Becses választást megkaptam, amelyre ugyan nem vártam, amennyiben azt nem kértem, de ha megtisztelt, nagyon köszönöm. Engedje meg T. Elnök ur, hogy szabad legyen a magam és az igazság érdekében felemlítenem azt, hogy én, mint a szakcsoporthoz három évig volt jegyzője, nem egyszer kaptam azt az utasítást, hogy ha T. Elnök ur valamiről megfelejtkezne, hát figyelmeztessen, amit annak idején meg is tettem, és ez az indulat még ma sem hiányzik nálam. Hogy minden fontos dolog csakis az üléseken szokott elintézését nyerni, arról már rég van tudomásom. De hát csak legyünk őszinték. Az már csak szent igaz, hogy szakcsoporthozunknak már olyan rég volt ülése, hogy arra én nem is emlékszem. Én tehát ennek alapján lettem bátor a T. Elnökséget felkérni ezen lap vasárnapi számában, amihez azonban teljes jogom volt és van, és ebbeli szándékomban nem gátolhat senki. — Egyébiránt bocsánat, ha talán eljárásomat zokon venné, amit sajnálnék

Arad, 1901. január 16.

Tisztelettel:

Mericskay Sándor.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk

Ternovai járás főszolgabírói hiv.

1523—1900. sz.

Pályázati hirdetmény.

A kujedi körjegyzői állás üresedésbe jövén, ezen állásnak választás utjáni betöltésére **f. é. február hó 4-ik napjának délelőtt 10 óráját** Kujed községéhez kitűzöm.

Miért is a pályázni kívánókat felhívom, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi február hó 1-ig hozzam annál is inkább benyújtásuk, mivel a később beérkezettek figyelembe vételét nem fognak.

Ternova, 1901. január hó 10-én.

Kállay,
főszolgabíró.

3452

Ternován

1901. évi január hó 30-án
délelőtt 10 órakor

KÁLLAY GYULA főszolgabíró által

2 szép fiatal**nyugoti faju tehén**

(egyik kis borjas).

két fiatal jó koci ló,

egy szép fedeles hintó, egy kisebb rugganyos és egy kis parasztkocsi, mind teljesen jókarban. — valamint egy pár lószerszám

önkéntes árverésen

eladatni fognak. 3459

melyre az árverelni kívánók meghívotnak.

!!Keresek!!

zongorát

bérbevételekre.

Ajánlatokat „zongora“ jelíggel e lap kiadóhivatalába kérek.

Magy. kir. államv. igazgatóság.
204325—56300 F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Arad állomáson f. é. január hó 24-én d. e. 9 órakor.

Budapest, 1901. évi január havában.

Az igazgatóság.

Arad szab. kir. város kap. hiv.

18141/1900 kh.

Hirdetmény.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t. c. 3. §. alapján kiadott 14837/1892. sz. rendeletet a kereskedelemügyi miniszter ur 6. nagyméltósága következőleg egészítette ki:

Mindazon üzletekben, melyek különféle husnemekből előállított hideg élelmi cikkek elárúsításával foglalkoznak, esteli 6 órától 9 óráig árusíthatók: sonka, kolbász-félék és egyéb hideg felvágottak, valamint sajtok, mindazonáltal azzal a korlátozással, hogy ezen elárúsításnál az üzleti segéd személyzet igénybe nem vehető, továbbá, hogy a megvevőket kivül a vevő közönségnek semmiféle más áru cikk ki nem szolgáltatható.

E rendelet kihirdetése napján azonnal hatályba lép.

Aradon 1900 december hó 5-én.

Green,
alkapitány.

M. kir. államvasutak aradi üzletv.

34667—I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1901. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1904 évi április hó 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piski-i pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi január hó 25-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános igazgatási (I.) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 200 K. azaz kettőszáz Korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1901. évi január hó 24-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1900. december 27-én.

A magyar kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernak.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-talált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szepölömet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel **Marsetzky Adél.**

Szepölő, májfolt, bíbriros bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÈME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsá és crém színben 60 kr.

HAJÓS-IBOLYA-TEJ
félé

(Eau de Violette de Hajós.) Ezenhygienicus mosdó-víz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérlőmet és rózsá színűben tündöklő varázsos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól.

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék doboz-ban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálóval.

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerlára és gyógyszerészeti laboratoriumában
Arad, Andrassy-fér 22.

☞ a megyeházzal szemben. ☞

54—1901. kh.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozása tárgyában alkotott szabályrendelet 4. §-a szerint kötelesek a ház- és telektulajdonosok a szilárd burkolattal ellátott gyalogutakról a havat eltávolítani és ha sik jéggel vannak borítva fűrészpórral, vagy homokkal behinteni, a nem szilárd burkolattal ellátott gyalogutakról pedig a havat eltávolítani.

Miről azzal értesitem a háztulajdonosokat, hogy a szabályrendeletben foglaltakat pontosan betartsák, mert a mulasztók ellen minden külön figyelmeztetés nélkül a büntető eljárást folyamatba teszem.

A házak udvaraiban összegyűlt és kihordatni szokott hó-mennyiség lerakó helyeül: a Maros meder, a szemét lerakó helyek, a szárazhid baloldalán és a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés a nagyváradi-ut mellett a Jellinek és Schlesinger fatelep mögött az élővíz-csatorna mellett levő mélyedés és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élővíz csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Aradon, 1901. január 3.

Sarlot,
főkapitány.

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az **étvágyat és az anyagforgalmát** élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitünő gyógylátszernek bizonyult.

2511 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palaczkban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Bérbe adó.

A Chorin Áron-utca 1. számú házban

AZ ARANY „ABC”

épületben, az Asztalos Sándor-utczára nyíló

== két üzlethelyiség ==

1901. évi május hó 1-étől bérbe adó.

Bővebb felvilágosítást ad az Aradi Első Takarékpénztár.

3414

== Két ==

a jegyzői teendőkben
teljesen jártas segéd
alólirottánál azonnal

alkalmazást nyer.

Kurticsón, 1900. január 15.

Szerény Sándor,
jegyző.

3453

Aranyat, Ezüstöt,

== Gyémánt-Brilliantot, ==

Zálogszedőket!!

és mindenféle ékszertárgyakat,

legmagasabb árban 3311

vesz, becserél és elad:

DEUTSCH IZIDOR

== órák, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota. ==

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

**a vízvezeték
fölolvasztását
és javítását
elvállalom.**

Becses pártfogást kér 3461

PANKER JÁNOS,

vízvezeték vállalkozó

Arad, Eötvös-utca 8. sz.

Hidegvizgyógyászat 15 jegy 6 frt.
1 jegy 0-50 frt.

Villamfényfürdő csusz, (rheuma), elhi-
zottság, köszvény el-
len. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1-25 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, vérszegény-
ség, ideggyengeség,
meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1-50 frt.

Moor fürdő rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18
forint, 1 jegy 1-50 forint.

Svédgyógytorna görbe hátú és gyenge
gyermeknek. — Meg-
egyezés szerint.

Belégzések. Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.